

UNIREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an . . . . . 150 Lei
Pe jumătate . . . . . 75 Lei
In străinătate . . . . . 300 Lei

Adresa: „UNIREA POPORULUI“, Bla j, jud. Târnava-Mică

Director ALEXANDRU LUPEANU-MELIN

Primredactor IULIU MAIOR

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 5 Lei, a doua și a treia oră 4 Lei.

Pe pământ pace...!

Ascultați numai bine în noaptea sfântă a Nașterii Mântuitorului. Veți auzi și acum, străbătând veacurile: „Mărire întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace..!“ Glasurile îngerilor coboară printre stele, făcând să răsune în casele oamenilor cântare cerească, așa de minunată ca și care alta nu s'a auzit.

Și ce vestește cântarea, venită din ceruri? Pace. Pace tuturor, împăcare cu noi înșine și cu deaproapele. Pentruca drumul vieții acesteia să fie unuia fiecăruia mai ușor, și mai bogat în bucurii adevărate, și mai sigur ducător la fericirea veșnică.

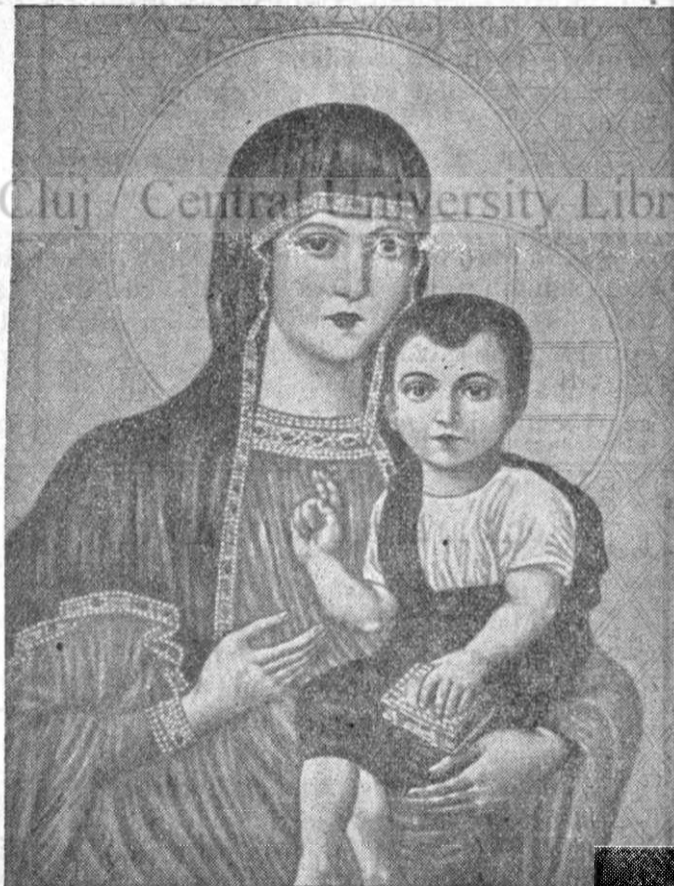
În căsuța sărăcăcioasă din marginea satului, în jurul focului ce pâlpăie în vatră, o familie întregă ascultă cu duioșie glasurile cântăreților din seara de ajun. Și peste necazurile pământești, în această seară sfântă, se revarsă, în sânul acestei familii ce trăește după poruncile Domnului, harul dumnezeesc care nu are pereche, nu poate fi cumpărat și câștigat cu nimic din ceea ce formează bunurile vieții acesteia. El se câștigă printr'o viață trăită adânc creștinește. Dar în câte familii se coboară el în această seară?

Pacea vestită prin glasuri îngerești, în formă de cântare, străbate văzduhul în minunata noapte, ca un val pornit din cer și întins peste pământ, în sufletele oamenilor. Ea vine cu acel minunat copilaș care acum se naște în ieslea sărăcăcioasă din Viflaim. Acest copil sfânt, dumnezeesc, numit Isus, va arăta oamenilor căile ce trebuie urmate de cei însetați după pace, după liniște, după bună înțelegere.

Acestea căi ni-le arată Isus prin graiul sf. biserici, care, ca o mamă iubitoare, ne conduce, ne călăuzește pe drumul vieții. Omul trebuie numai să se folosească de cărările arătate de biserică. Cu sila nimeni nu va fi dus în raiu.

Dacă tu, de bună voe, în frământările tale sufletești, urmezi chemarea bisericii, atunci te vei face vrednic de pace. Va fi meritul tău să o primești. Și o vei primi..!

O vei primi căci doar acesta-i un

Preacurata Vergură Maria cu Fiul Sfânt

legământ sfânt, pe care și l-a impus și-și Dumnezeu, atunci când a primit suferințele Fiului său drept răsplată pentru păcatul omenirii. Dumnezeu e dator, ca să spunem așa, să răsplătească pe fiecare după faptele sale. Acesta e un adevăr de credință al bisericii noastre; aceasta-i o făgăduință dumnezească, dela care nu este abatere. Nici în bine nici în rău. Celor răi, în bunătatea Sa nemărginită le-a pus la îndemână atâtea mijloace de întoarcere, iar celor buni le-a promis cerul, fără nici opreliște.

Dar, astăzi, răsună parcă jalnic cântarea îngerească deasupra omenirii. În

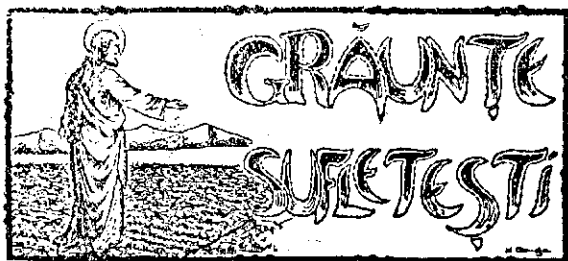
drumul lor pe pământ, pornite din cer, glasurile cerești se întâlnesc cu flăcările războiului, cu chiotul morții ce însoțește ultima răsufflare a fraților ce se omoară între sine.

Intr'o parte sau alta a lumii focul războiului ucigător a izbucnit. Flăcările se înalță uriașe până la ceruri. Dar, întreg pământul e încercuit într'o încordare ce azi-mâne parcă trebuie să izbucnească.

Să învrăjbesc popoarele și privesc dușmănoase peste granițele vecinului. Se învrăjbesc și frații între sine, ajungând la un măcel mai îngrozitor decât pomenește istoria că s'ar fi întâmplat între străini. Și se învrăjbește omul cu sine însuși. În sufletul său bat vânturile din patru părți, rostogolindu-l azi încoace, mâne încolo, de nu-și mai află așezare și odihnă.

Pace! Pacea lipsește omenirii. Strigăm toți după ea, în conferințe, în sfaturi diplomatice și ea parcă-i tot mai depaite de tărâmul nostru. Noi rămânem tot mai însetați după izvoarele ei binefăcătoare. Și atunci o întrebare se adâncește tot mai mult în gândul nostru și rămâne acolo, chinuitoare: — De ce? De ce atâta fugă care rămâne zadarnică? Unde-i pricina zădărniceii? Și răspuns mai potrivit decât în aceste zile, nu găsim. Ne-am îndepărtat de drumul pe care Isus ni l-a arătat, prin nașterea sa sărăcăcioasă, prin viața sa plină de jertfă și prin moartea sa de pe cruce, toate purtate cu o resemnare fără pereche. Ne-am depărtat de mijloacele pe care El ni le-a pus la îndemână — sf. taine — și ne-am îndepărtat de călăuza pe care El ne-a dat-o, ducătoare sigură la fericire, la pace, biserică. Ne-am încrezut în puterile noastre, am căutat pacea pe drumuri croite de noi, și am ajuns în pustiu.

Înapoi deci, la El, să-L căutăm pe Cel ce are lumina vieții, pe Isus Nazarineanul, ca să lumineze și cărările noastre. Ca să ajungem la pacea după care azi mai mult decât oricând parcă, oftăm cu toții, singuratici și popoare. (s. o.)

Ceva la ce nu ne prea pricepem

Știți ce este acel ceva? E creșterea copiilor. Au trecut atâtea mii de ani de când umbrim noi oamenii acest pământ, și cu toate acestea s'ar părea că nici unul dintre noi n'a învățat nimica din pășaniile oamenilor vechi. Nu numai atâtea, ci, s'ar părea, că ne creștem mult mai rău copiii decât părinții noștri. Cel puțin aceasta ni-o arată istoria.

Ori, dămu-ne seama noi că oamenii moderni suntem cu mult mai răi decât cei vechi? Nu credeți? Să vedem!

Citim, cu sufletele întanecate, grozăviile pe cari le-au suferit creștinii cei vechi în cele dintâi trei veacuri ale creștinătății. Dar nu ne dăm seama că în Rusia, Mexico și Spania creștinii de astăzi sufer cu mult mai îngrozitor. Că înainte cu 1600 de ani păgânii au făcut grozăviile pe cari le citim, ne explicăm cu aceea că ei habar n'aveau de învățăturile blândului Isus. Acelaș lucru îl putem spune, când ne gândim la suferințele creștinilor din Japonia și China. Dar ca într'o țară pravoslavnică asemenea Rusiei, într'o țară catolică cum e Spania și Mexico să se întâmple grozăvii ca cele descrise de ziare, e ne mai pomenit.

Și cum de se pot întâmpla aceste grozăvii, astăzi, în veacul al XX-lea, după ce își vărsase blândul Isus sângele său pentru noi pe cruce? Cum ne tâlcuim aceste grozăvii?

Prin diavolul, care și acum încă lucrează în lume. Diavolul nu se astâmpără,

el umblă, ca leul răcnind, după pradă și află totdeauna oameni cari să-l asculte, și cari să-l urmeze. Cei mai mulți dintre aceștia sunt necreștini, jidani mai ales, ca în Rusia, iar aceștia apoi își găsesc creștini răi până-i lumea cari li urmează intru toate.

Dar acești creștini cum de-i urmează? Cum de calcă vădit și pe față poruncile dumnezeiești și bisericiești? Cum de nu se rușinează nici de Dumnezeu, nici de oameni? Cum de sunt gata la toate fărădelegile? Oum?

Pentru că cei mai mulți n'au avut nici o creștere. Părinții lor i-au născut și i-au nutrit și apoi i-au lăsat pe ulițe, nu le-au mai avut grija.

Ei bine, și animalul lăsat de capul lui e fără de nici un preț. D'apoi omul? Calul, dacă nu-l deprinzi din bună vreme la curățenie, la frână, ori dacă-l dai pe mâna unui dascăl slab, nu mai e de nici o treabă. D'apoi omul? Câinele, dacă vrei să fie rău, îl hărăzi, îl legi, îl flămânzești. Boul, dacă ai de gând să-l faci de preț, îl deprinzi din bună vreme cu jugul. Până și păsările de casă le deprinde femeia harnică cu anumită regulă. Numai pe om nu?

Și sunt atâtea părinți cari nu le au nici grija copiilor și cari nu se pricep de loc la creșterea copiilor!

Mirare e apoi că acești copii, deveniți oameni mari, se fac bolșevicii satelor?

Iată dară pentru ce trebuie să ne ocupăm de creșterea copiilor noștri, și încă mult, dacă voim să se aleagă din ei oameni.

Știința care arată, cum să ne creștem copiii, se numește *pedagogie*. Nu mă voi ocupa aici de ea. Aceasta se învață la școlile normale și la universități. Voi da în schimb numai câteva sfaturi, având de gând să mă ocup cu știința creșterii copiilor mai târziu, mai pe larg.

Iată sfaturile pe cari le pot da pe scurt cetitorilor mei:

Creșteți-vă copiii creștinește! Învațați-i din bună vreme să se roage lui Dumnezeu. Nu cumva să se întâmple ca vreun copil de al vostru, mergând la școală, să nu știe »Tatăl nostru«, »Născătoarea«, »Impărate ceresc« și »Credeul«. Iată ce se poate, încă atunci când sunt de 4 ani, duceți-i cu voi la biserică, și încă regulat.

Dați-le pildă bună! Toate sunt bune, însă pildele sunt cele mai bune. Dacă copilul li vede pe părinți, rugându-se seara și dimi eața, înainte și după mâncare ori lucru, și el va face la fel. Dacă copilul vede că nu poate trece nici duminică sau sârbătoare fără de a merge cel puțin unul, tata ori mama, la biserică, nici el nu-și va putea lăchupui duminica și sârbătoarea fără de a asculta sfânta liturghie.

Nu le dați pildă rea! Tata să nu cumva apară vreodată beat în fața copiilor! Nici să nu audă copiii că tata știe sudui, știe injura! Nici un lucru pe care nu doriți să-l facă copilul vostru, să nu-l faceți nici voi în fața lor!

Nu fiți nici prea îngăduitori, nici prea aspri cu copiii voștri! Să știți împreună asprimea cu bunătatea. Când sunt vrednici într'adevăr de pedeapsă copiii voștri, nu-i cruțați; când sunt însă vrednici de laudă, laudați-i și mai dați-le și câte un dar. În cazul acesta copiii voștri vor spune cu tot dreptul, că atât tata cât și mama sunt oameni drepti. Un lucru să băgați de seamă: când greșește, fie tata, fie mama, nu vă descoperiți în fața copiilor greșelile! Copilul să nu vadă greșala nici a tatii, dar nici a mamei.

Nu vă desmierdați copiii! Nu fiți maimuțe, pentru Dumnezeu, că se răzbună atât de aspru această desmierdare. Dacă nu credeți, citiți ziarele, și vă veți convinge.

Dela creșterea bună a copiilor atârână fericirea lor. Ceice nu credeți

Foița „UNIRII POPORULUI“

Cântarea Sfintei Cuminecături

O, vino Isuse în inima mea.
Căci inima mea te dorește,
Cuprinde-mi ființa și sufletul tot,
Căci dragostea ta mă răpește.

Al tău vreau - Stăpâne - al tău vreau să fiu
Deci vino, o vino la mine...
In sufletu-mi debil să-ți afli lăcaș
Și vecinic să fiu tot cu tine.

Aproape de tine puternic mă simt
Și uit de amarele plângeri,
Iar greul vieții îmi pare ușor
Când tu încunjurat ești de ingeri.

In taina iubirii cu dor te doresc
Să vii Preamărite împărate,
In sufletu-mi vesel să-ți fac un altar,
Să pot să te ador și și noaptea.

Să-ți spun în continuu, să-ți spun tot mereu
Că al tău vreau să fiu pe vecie;
Viața, și mintea, și sufletul meu,
Voiesc ale tale să fie.

Deci vino, Isuse, în sufletul meu.
Căci sufletul meu te dorește...
Cuprinde-mi ființa și inima mea,
Căci inima mea te iubește.

N. LUPU

Fecioară binecuvântată

Fecioară binecuvântată
Și Maică a lui Dumnezeu,
Privirea noastră 'nduioșată
Azi o'nălțăm spre tronul tău;
Tu ești Mireasă precăcurată,
Regina cetelor cerești;
Tu 'n cer și pe pământ pururea
Preabinecuvântată ești
(se repetă ultimele patru șire).

Luceafăr sfânt al dimineții,
Și soare preastrălucitor,
Din neagra noapte a vieții,
La tine aleargă al nostru dor.
Te roagă deci cu stăruință
La Fiul tău și Dumnezeu,
Ca să ne spele de păcate
Și să ne mântuie de rău
(se repetă ca mai sus).

O, Maică sfântă și Fecioară
Prealăudată între sfinți,
Privirea ta, din cer coboară
Spre cei săraci și umiliți;
In calea vieții ne scutește
Și ne păzește de cel rău;
In ceasul morții ne ajută
Și ne condu la Fiul tău
(se repetă ca mai sus).

N. LUPU

Din vremuri vechi...

Era pe vremea marelui vlădică Bob. Se știe că el s'a născut în com. Orman jud. Someș, unde și astăzi sunt Bobeni din familia sa. Și — după cum povestesc badea Iacob Bobu — marele vlădică s'a gândit să cerceteze meleagurile nașterii, sătulețul dintre dealuri, unde-și petrecuse anii copilăriei și unde-l așteptau mormintele părinților lui dragi. Avea vlădică un plan frumos. Voia să ridice oameșilor din satul său biserică și școală și să le lase câteva fundații. Căci doar îl lega un fir tainic de acești iobagi, între cari a zărit mai întâi lumina zilei. Și a plecat vlădică Bob către Orman, trimițând veste înainte despre sosire, ca să-l aștepte.

Ei, dar vezi că în Orman era altă socoteală. Nu la bieții români, ci la stăpânii satului, la familia nemnișă Várady. Și se gândeau acești nemniși de unguri și-și făceau socoteală, ca n'a fi totemai bine dacă românii vor avea biserică și școală nouă. Ba încă și fundații cu bani. Se vor lumina și ei și vor vedea meleguirile și nedreptățile cari trebuia să le îndura. Și-apoi, știind carte, își vor cere și ei drepturile lor.

Deci eu tot prețul Ormăneșii trebuia să rămână fără biserică și fără școală. Să rămână proști ca și mai nainte și ungurii să-i poată stăpâni și folosi și pe mai departe.

Dar cum să facă? Dacă vlădică vine

acest adevăr, citiți mărturisirile atâtor făcători de rele cari toți recunosc acest adevăr.

Fericirea de pe pământ și din lumea cealaltă a părinților atârnă dela felul cam și-au crescut copiii. Și acesta este un adevăr pe care nu eu îl spun, ci chiar sf. Scriptură: »Și nu Adam a fost amăgit, ci femeia, amăgită fiind, s'a făcut călătoare de poruncă. Dar se va mântui prin naștere de fii, dacă îi crește, cu deplină înțelepciune, în credință, în iubire și în sfințire» (Sf. ap. Pavel ep. I. Timotei 2, 14—15). Așadar femeia se va mântui, dacă va naște fii și-i va crește în credință, în iubire și în sfințire. De altfel adevărul de mai sus îl putem vedea din istorie și din vieța de toate zilele. Câte pilde nu am auzit și nu am văzut! Mai nou tânărul Constantinescu din București și-a omorât, într'un mod îngrozitor, pe tată-so și pe mamă-sa. Cine o fi purtând vina acestui omor? Tata? Mama? Ori amândoi? Vorba e că fericirea lor de pe pământ, — și, Dumnezeu știe, poate și cea de pe lumea cealaltă — a atârnat dela creșterea copilului lor.

Părintele Iuliu

Dani pentru lăcașul Domnului. Au mai dăruit pentru biserica gr. cat. din Data următorii: D-na Emilia Hopârteanu prof., prezidenta U. M. F. R. U. din Blaj 1030 Lei; Prea Os. Of. Protopopesc și preoțimea tractului Mediaș 525 Lei; Of. Parohial gr. cat. Sighișoara 300 Lei; Of. Parohial gr. cat. Gîlgorești Turda 125 Lei; Părintele Gregorin Tecșa contabil Blaj 100 Lei; dl Mihai Natea inv. dir. Lăscud 100 Lei; Of. Parohial gr. cat. Sânger 100 Lei; Of. Parohial gr. cat. Bilbor jud. Mureș 70 Lei, Rev. Domn Dr. Leon Sârba prof. în Blaj 50 Lei.

Tuturora curatoratul bisericesc din Data le aduce și pe aceasta cale cele mai călduroase mulțumiri.

Pomenirea lui Vasile Lucaciu

La Satu-Mare

Duminică, în 12 I. c., s'a desvoltat la Satu-Mare monumentul ridicat marelui luptător național din timpul stăpânirii străine, a preotului unit Vasile Lucaciu. Monumentul, care după cum scrie nu mare ziar din Capitală, e cel mai grandios monument al țării, îl înfățișează pe neînfricatul luptător în reverendă preoțească, având în mână crucea, privind ca un tribun și ca o santinelă spre granița de apus a țării.

La desvelire au luat parte reprezentanții guvernului, ai celor două biserici naționale, câteva mii de cărturari din toate colțurile țării și peste 50 de mii de țărani dela granița apuseană.

Služba sfințirii monumentului a fost făcută de către P. Sf. Sa Episcopul Alexandru Rusu dela Bala Mare, înconjurat de un sobor de preoți, iar slujba de cantor au făcut-o coruri țărănești, cari au cântat foarte frumos încât au ulmit pe toți cei de față. Patru avioane sburau mereu deasupra orașului, pentru a proslăvi și astfel amintirea marelui român Vasile Lucaciu.

La sfârșitul slujbei, P. Sf. Episcop Alexandru Rusu a rostit, în numele bisericii unite, următoarea cuvântare:

La această mare sărbătoare a sufletului românesc, am venit în numele bisericii unite a Blajului, cu însărcinarea specială din partea mitropolitului Alexandru, să sfințim monumentul ridicat la graniță, ca simbol al unitii desăvârșite a neamului românesc.

Vasile Lucaciu a fost un mare preot al Bisericii noastre și un înflăcărat și nebiruit apostol al neamului nostru. În casa copilăriei lui dela Bala Mare, a primit dela modesta sa familie de dascăli primul îndemn de iubire de neam, care l-a întărit în lupta pentru realizarea idealului național, ideal, care trebuia atins integral pentru ca nimeni să nu mai îndrăznească să ridice vreo pretenție.

În această zi de mare praznic a neamului, pe care cerul o binecuvintează cu razele soarelui, ne plecăm cu sfințenie și mândrie în fața aceluia care ne-a învățat să fim încrezători în destinele neamului. Aci a trăit sufletul românesc prin sanctuarul dela Sisești, pe care l-a ridicat el, din banii întregului neam românesc. Idealul visat de Vasile Lucaciu n'a fost însă înlăptuit total și e nevoie de unirea tuturor românilor pentru ca hotarele trase să rămână pe veci. Pilda vieții lui ne dă putere să păzim aceste hotare.

Unirea în cuget și simțiri nu e încă înlăptuită și, pentru realizarea ei, trebuie să ascultăm apelul rostit de marele român care e Maiestatea Sa Regele. Frați români, uniți-vă pentru că ceasul primejdiei poate să mai sune. Unirea aceasta s'o facem în legea creștinească.

În numele bisericii unite noi declarăm că suntem români și protestăm contra acelor care neocotesc această realitate. Suntem creștini și vrem să intrăm cu toții în catedrala neamului românesc pentru ca să se realizeze viața de veacuri a unitii tuturor românilor.

La Blaj

Pomenirea lui Vasile Lucaciu, care a fost un fiu al bisericii unite, un preot al ei, s'a făcut și la Blaj, din îndemnul și la dorința I. P. Sf. Mitropolit Alexandru în aceeași zi ca și la Satu-Mare. La sfârșitul sf. liturghii din catedrală însuși I. P. Sf. Mitropolit a slujit un parastas pentru odihna sufletului său mare. Păr. Septimiu Todoran profesor la Academia de teologie, în cuvinte pline de însuflețire a reînviat de pe amvonul catedralei, imaginea lui Vasile Lucaciu, străduințele sale pentru eliberarea neamului românesc și însușirile minunate ale sufletului său cari l-au purtat vijelios pe drumul desrobirii de neam.

După sf. liturghie, s'a desfășurat în sala de gimnastică a liceului de băieți, un program compus din cântări, (a plăcut în deosebi

sat, ei nu-l mai pot opri să nu-și împlinescă gândul. Vor fi ei Vărodeștii și nemaiși și stăpâni, dar nici vlădica Bob nu-i ori și cine. O știau ei bine.

Au făcut însă un plan, după gândul lor euminte. Voiau să împiedece pe vlădica, să nu vie în comună. Aunse, la marginea satului era un pod peste o vălcea, care, fiind vremurile ploioase, a crescut cam mărișoară. S'au gândit nemaișii, să strice podul acesta și atunci trăsurile vlădicești trebuie să întoarcă înapoi.

Dar aceasta ispravă n'au voit s'o facă ei. Las' că o vor face românii. Zis și făcut. În ziua când era să vină vlădica, dimineața, au adunat eu toba toți oamenii la crâșma din mijlocul satului. Apoi Ungurii le-au zis:

— Măi oameni, fiecare veți primi câte o foleuță de vinars, să mai închinăți și voi și să mai uitați din năcazuri.

Românii n'asteptară două vorbe, au și închinat. Și după o foleuță a urmat încă una și încă una, până ce vinarsul le-a cam smintit spițele dela roata capului.

Când văzură nemaișii că ochii încep să solipsească și vorbele ies nesocotite din gură, încep iarăși:

— Vedeti voi, dragii noștri, noi tot bine v'am făcut și bine vrem să vă facem. Iacă și acuma, cât am dat să mai puteți uita din năcazuri. Dar băgați de seamă, că vă așteaptă o pacoste foarte mare și va fi vai de voi. Am auzit că astăzi vine vlădica Bob în sat. De-ați ști voi, măi oameni, pentrucă vine, n'ați mai ieși să-l primiți.

— D'apoi pentrucă vine? — strigă și unul și altul.

— Hei, răspund ungurii, îi trebuie bani, că domnia cu greu se ține și el îi sărac, doar știți și voi că n'are moșii. Și s'a gândit vlădica să pună biruri grele pe români, ea așa să poată aduna bani mulți pentru purtatul domniei. Iată, pentru aceasta vine și la voi. Nu-i destul că sunteți săraci și amărțiți, dar vrea să vă sărăcească și mai tare. Va fi vai de voi.

Atât le-a trebuit bieților români amețiți de beutură ungurească. Au început a striga câte și mai câte, ca omul la crâșmă. Dar Ungurii n'au voit răscoală împotriva vlădiei. Aveau și ei frică de el. Chiar pentru aceea au spus românilor că nu trebuie să facă nu știu ce lucruri mari...

— Mergeți și stricați podul din capătul satului și vlădica nu mai poate veni la voi.

Dar după ce li-ți strica, nu stați acolo, ci veniți iarăși aici să mai luați câte o foleuță... Vezi că Ungurii n'ar fi voit să aștepte vlădica, cum și cine i-a îndemnat la ispravă.

Vorba a prins. Oamenii au alergat la pod, l'au stricat și apoi s'au întors la crâșmă.

Într'acestea zosește cel care trebuia așteptat, vlădica. În capătul satului oameni ca'nă palmă. Nimenea nu-l așteaptă. Doar câțiva copii și câteva femei. Vrea să meargă înainte, dar podul e stricat.

— Ce e cu podul acesta și unde-s oamenii?, întrebă vlădica

— Apoi podul l-au stricat oamenii și acum sunt eu toți la crâșmă, e răspunsul.

— Și pentru ce l-au stricat?

— Ca să nu vii la noi, că nu ne trebuiești.

— Dar bine, dragii mei, eu vreau să vă fac biserică și școală, pentru aceea am venit...

— Nu ne trebuie, că știm noi ce biserică și școală vrei să ne faci...

Amărit în suflet, marele vlădică se scoboară jos din trăsura. Știa el, în inima lui cea bună, că românii din capul lor nu sunt în stare să facă așa o mârșevenie și că aiei o mână străină-i la mijloc. Dar în comună tot a intrat. Cu chin, eu vai, pe-o punte. A mers până la eimitir, de s'a rugat la mormânturile celor dragi ai lui. A intrat apoi în bisericuța de lemn și a înălțat și acolo sfinte rugi. Apoi s'a întors și a plecat. Gândul frumos cu care a venit, a rămas tot numai gând. S'a dus eu durere în suflet că fraților lui nu le trebuie nimic din ce voia să le dea. Și amărțiți de români tot amărțiți și săraci au rămas, slugi la familia Várady.

Au trecut de atunci mulți ani. Ormanul și azi mai este. Numai cât s'a întors soarta. Familia Várady și-a pierdut și găzdia și nemnișia, iar românii iobagi au ajuns azi stăpâni în satul și țara lor. Poate s'a rugat și marele vlădică, atunci demult, în bisericuța de lemn, pentru sătulețul lui de naștere, că Dumnezeu să îndrepte inimile și să întoarcă orânda... Și Dumnezeu a ajutat.

Pr. Cornel Papiu

„Doina lui Lucaciu“ cântată de corul Academiei de teologie) și declamări. Cuvântarea de pomenire a *Leului dela Șişești* a fost ținută de d. *Al. Lupeanu-Melln*, directorul liceului de fete, desvelind figura preotului-erou și momente din timpul luptei sale, cari au prilejuit celor de față, bătrâni cari au trăit vremurile lui Lucaciu, sau tineri cari au auzit numai „Doina“ pătîmirii lui, momente de însuflețire și de mândrie națională.

Programul pomenirii a fost încheiat prin următoarea cuvântare a *L. P. Sf. Mitropolit Alexandru*:

Îl prăznuim pe părintele Vasile Lucaciu. Astăzi l-ae desvâluie statuia la Satu Mare, din partea neamului care se închină cu respect înaintea figurei sale cu nimf de erou.

Părintele Vasile Lucaciu! El este întruchiparea cea mai autentică, cea mai nobilă, cea mai sublimă a aspirațiilor noastre naționale. El este pentru neamul nostru stâlpii de foc al lui Moise care ne-a luminat în bezna nopții și ne-a condus spre țara făgăduinței întregirii noastre naționale. — El este steaua polară a neamului în deceniile trecute de curând, care călăuzea corabia neamului nostru tătălăzuită pe valurile acestei vieți și învăluită de beznă neagră.

V'am îndemnat, iubiți fili, în calitate de arhieru al vostru, să prăznuși și voi paralel cu neamul întreg, memoria acestui om intrat deja în legendă și din motivul legăturilor speciale ce au existat între mine și dânsul, legături de o intimitate nu se poate mai adâncă.

L-am cunoscut de mult și am avut contact personal cu dânsul la Roma, când eram încă student la Propaganda, unde venia să ne vadă foarte adeseori și să ne însuflească pe noi tinerii leviți, animându-ne pentru luptele viitoare, izbânditoare de neam. L-am întâlnit mai târziu acasă, pe timpul luptelor împotriva Haiducorogului cutropitor, figurând chiar împreună în comitetul restrâns de trei care avea să convingă Roma de necesitatea reparării nedreptății ce ni se făcea cu acea episcopie, cum am și reușit mai târziu. Și l-am întâlnit, după războiu, iarăși la Roma ca pe ambasador al neamului. Mai ales în această ipostază din urmă îmi amintesc atât de viu de dânsul. El era ambasadorul guvernului nostru național în Urbea eternă. Eu eram reprezentantul Bisericii noastre pe lângă Vatican în calitate de procurator al provinciei noastre mitropolitane. Ne-am întâlnit adeseori împreună. El cerceta toate taberele legionarilor noștri pe la Marino, Albano, Frascati, Rocca di Papa, Alta Mura, Taranto și aiurea, ajutând opera formării legionilor noastre și animând și însuflețind unde numai putea prin vorba sa pururea înflăcărată ce mișca și emoționa profund. Însă prezența sa era un balsam de mângăere pentru acești legionari cari ultau mizeriile exilului și se însuflețeau pentru cauza neamului, care-și aștepta ceasul din urmă de eliberare și definitivă scuturare a lanțurilor. Câte slujbe divine n'a prezidat părintele Lucaciu la Roma în Piazza del Popolo și în câmpurile sau taberele de concentrare, grupând pe toți filii neamului sub cutele mândrului nostru treicolor! — Am văzut mai apoi trecerea mare pe care o avea acest ambasador al neamului nostru în toate cercurile guvernului italian, și cum era primit cu venerație și de marele stat major al armatei italiene. Era doară cunoscut prea bine din luptele sale epice de mai înainte.

Un episod caracteristic din viața marelui erou al neamului. *O audiență la înțeleptul Pontifice LEO XIII*. O știu chiar din gura părintelui Lucaciu.

Străbătuse vestea despre luptele aprige pentru neam și lege ale părintelui Lucaciu împotriva opresorilor și la Roma, la înțeleptul

Papă. În audiența respectivă deci, marele Papă îl întreabă pe „leul dela Șişești“ cum își justifică luptele sale împotriva stăpânirii austro-ungare, lupte cari provoacă atâta turburare la adversarii săi și atâtea represalii în același timp?

Atunci se dovedi părintele Lucaciu în toată măreția figurii sale. Incepu a-i aminti sfântului Părinte de luptele și asuprirea noastră milenară, de suferințele noastre neasemulate. Continuă spunând că neamurile își au plata și răsplata pe acest pământ. În ceriu vom fi o singură familie, cu o singură limbă, sub oblăduirea marelui Dumnezeu. Acolo nu vor mai fi competiții și subjugări și asupriri. Toți vom avea același graiu, același coget și aceeași simțire. — Deci dacă e vorba ca neamul nostru să-și albă răsplata pe pământ, să-și împlinească aci destinația sa istoric, pe care de sigur i l-a rezervat Dumnezeu, altcum nu l-ar fi conservat ca prin minune până acum cu caracterul său specific, distinct, trebuie să ne nizuim să-l conservăm cum este: cu însușirile-l naționale și să-l ajutăm să-și poată împlini misiunea istorică, ducându-l la limanul neînvișor al mântuirii și independenței sale naționale. Acest neam până acuma a trăit numai sub călcăitul altor neamuri. El tinde și trebuie să tindă spre culmile ascensiunii ce-i sunt rezervate de providența divină și noi ne punem numai în serviciul acestei misiuni divine rezervate neamului nostru. Au pierit multe neamuri pe pământ. Nu înainte însă de a-și împlini misiunea lor istorică. Neamul românesc are deci totul de câștigat, de atins, în concertul celorlalte neamuri. El, părintele Lucaciu, nu este decât un instrument al Providenței divine în această epică încordare sau luptă. — Bătrânu Pontifex îl ascultă cu atenție, îl urmări expunerea pe care eu am schițat-o numai, scăpându-mi multe detalii de când am ascultat-o din gara marelui patriot. La sfârșitul acestuia îl binecuvântă, îl încurajă să ducă mai departe lupta pentru dreptatea cauzei neamului său, augurându-i izbândă deplină. Astfel reveni părintele Lucaciu din Roma mai înarmat ca oricând și mai hotărât ca niciodată de a duce lupta până la desăvârșită izbândă.

Iubiți frați și fili,

Eu doresc ca măreția figură a celui dispărut pe care ne-o reîmpropătează astăzi desvelirea monumentului său în bronz dela Satu-Mare, desvelire la care asistă un neam întreg, să fie săpată pe vecl în sufletele noastre. Să aprindem focul entuzismului iubirii de neam dela focul inimii sale care palpită și dincolo de mormânt și veghiază asupra destinelor neamului nostru iubit. Iubirea noastră să fie deci o flacăra vie, ce nu se stinge niciodată. Iubirea noastră să se traducă în fapte, în asemănarea părintelui Lucaciu, fapte pline de jertfe și de eroism. Numai așa fi-va o realitate vie, o întrupare a iubirii în carne și oase.

Fie deci, exclam, memoria lui binecuvântată și amintirea lui veșnică între noi!

Roma eternă

Cuvinte despre ce a fost Roma ieri, este azi, va fi mâine și până la sfârșitul veacurilor

Cel mai mare poet german, precum și unul din cei mai mari poeți ai lumii, W. Goethe vizitând odată Roma, plin de însuflețire a exclamat: „O Romă, tu ești o lume!“, cuvinte cari prezintă Cetatea Sfântă în toată puterea ei, dela sf. Petru și până la sfârșitul veacurilor.

Aceste cuvinte ale marelui poet german le-a folosit admirabil de bine scriitorul francez J. Cavière, în fruntea unui capitol din cartea sa: „Triumful papalității“, prezentân-

du-ne Roma în toată splendoarea și adevăratea ei.

Și într'adevăr un oraș mai binecuvântat de Dumnezeu nici să se poate. Intrând în el cu inimă sinceră, cu sufletul curat și cu dorul de a cunoaște adevărul, vrând nevrând trăiești istoria creștinismului dela întemeierea lui până azi. E destul să cercetezi biserica sf. Pavel, ca să te convingi de acest lucru. Imaginile Papiilor de pe pereții acestei biserici, începând cu sf. Petru și sfârșind cu actualul, îți redă lanțul neîntrerupt al acelor cari au condus biserica lui Hristos. Acest lucru îl înduplecă pe protestantul, Dr. Briggs, să scrie următoarele cuvinte: „Papalitatea este una dintre cele mai mărețe instituțiuni, ce au existat vre-odată pe lume; și la tot cazul e cea mai mare dintre toate ce există azi, și cu liniștea siguranței poate privi în fața unui viitor și mai mare.

Puterea i-ae extinde peste singură Biserica ecumenică din întreaga lume; celelalte biserici în organizațiile lor, sunt numai niște biserici naționale. Prin succesiune neîntreruptă, firul ei ne conduce peste 19 veacuri îndărăpt, până la sf. Petru, pe care Mântuitorul lumii l-a designat să fie capul Apostolilor. Poruncește corporațiunii mari a creștinilor ca una, care de pe vremea Apostolilor până astăzi, totdeauna a păstrat una și aceeași organizație“.

El bine, legătura aceasta așa de admirabilă înseamnă ea atunci când vorbești de papalitate din orice timp, te gândești la acela căruia Hristos i-a zis: „paște mielușii mei, paște oile mele“. Deasemenea în trecutul bisericii când vorbim de creștinism adevărat înțelegem Roma, aici acolo au fost căpeteniile Apostolilor: fericitul Petru și însuflețitul Pavel, cari au înghesbat o societate creștină așa de puternică încât, dădea de gândit tuturor guvernatorilor lumii. Iară cei cari s'au războit cu creștinismul au avut sfârșitul dezastruos. Precum în trecut așa și astăzi. Guvernatorii popoarelor sunt convinși că papalitatea este o putere cu care ei toți împreună, cu toate armatele lor nu sunt în stare a se război și mai ales a învinge. A spus-o elar și *limpede Mussolini* mai zilele trecute, când a declarat că *Biserica e ceva spiritual* și din moment ce vrei să te ridici asupra ei, și-ai răsculat supuții contra ta. Deasemenea Hitler în Germania când cu desființarea partidelor, cea mai mare frică a avut-o de „partidul Centru“, compus din catolici. Căci zicea el: „*Aceștia, catolici fiind, sunt credincioși ai Papei dela Roma — ai Vaticanului — care știe răbda, dar totodată știe învinge*“. Da, pentru că Papa dela Roma nu lucrează pentru a supune popoare ca să-le ia averile, ci lucrează de dragul sufletelor, pentru întărirea împărăției lui Hristos. Iară dacă Hristos e eu Papa, de cine se va teme?

Publicistul rus Meacikoff, scria în ziarul: „*Novoje Vremaj*“: „Biserica apuseană-catolică apare, ca o împărăție, care nu atâră de lumea aceasta, căci capul ei nu e supus nimănui și la tronul ei întreagă lumea privește ca la un tron împărătesc“. Alt scriitor, protestantul Macaulay în cartea sa: „*Meditări asupra istoriei Papiilor*“ zice: „Nu este și nici nu a fost cândva vre-o operă a înțelepciunii omenești care să merite o mai mare atenție decât Biserica Romă. — Cele mai superbe dinastii regăsi sunt numai de ieri-alaltăieri, în asemănare cu șirul Papiilor domaitori. — Papalitatea trăiește nu numai ca ceva vechiu, ci e plină de putere și de viață tinsrească. Încă nu vedem nici un semn, care să vestească apropiata cădere a lungii sale domaii. Ea a văzut începutul tuturor regimurilor și instituțiilor, și cine știe, nu e oare destinată să vadă și sfârșitul tuturor“. Cu siguranță îl va vedea.

Căci după cum toate viețuitoarele de pe globul pământesc fără de lumina soarelui nu pot trăi, tot așa sufletele din orice colț al lumii fără învățătura Papei nu se pot mântui. Soarele deși e un punct îndepărtat dela noi, totuși prin razele sale înălzește toate colturile pământului. Asemenea soarelui este Roma, centrul creștinismului, de unde prin preoți credința lui Isus Hristos se răspândește în America, Africa, Asia, Australia și în toate insulele locuite de oameni. Și pe cum un pom care nu are lumină dela soare nu produce roade bune, tot așa cine nu e în legătură cu preoții, cari au învățătura dela Roma, nu poate să aibă credința adevărată. Căci după cum zice alt poet german, Schiller: „Deși nici un tron pe lume nu și-a schimbat stăpânul așa de des, totuși a fost singurul tron în lumea creștină, care părea că nici când nu-și schimbă stăpânul, pentru că mureau numai papii, dar spiritul care-i însuflețea era nemuritor”, adică spiritul și credința lui Isus Hristos.

Însuși marele nostru poet Mihail Eminescu, zicea: „Toate popoarele care posed (au) înaltă civilizație astăzi, deși nu sunt, au fost măcar mult timp catolice”.

Revenind la comparația cu soarele, pentru încheiere adaug că, după cum soarele conține o căldură strașnică și din aceasta trimite pământului, tot așa creștinismul din Roma astăzi, ea și în toate timpurile, arde de dragoste față de Hristos. Și în felul acesta reușește să înălzească sufletele din lumea întregă, în trecut, acum și până la sfârșitul veacurilor. Goethe a înțeles acest lucru și, ca să-și exprime toate sentimentele și admirația față de Cetatea sfântă, a exclamat: „O Romă, tu ești o lume”, tu ești totul, tu ești mântuirea noastră.

Privind toate acestea, ce fericiți trebuie să ne simțim noi, Românii uniți cu Roma! Se cuvine ea în aceste vremuri, când frații noștri se răsvătesc contra ei și a noastră, glas de rugăciune să înălțăm lui Dumnezeu, ca să le deschidă mintea, să înțeleagă că numai biserică catolică poate să ne mântuiască și astfel luminați de spiritul sfânt să exclame ca oarecând marele Goethe: „O Romă, tu ești o lume”!

Alexandru Todea

Numele Mariei

Marie, ce dulce nume
Ești pentru cine crede;
Creștinul nu se pierde
Șoptind numele tău.
Un gând frumos îmi zice
Că 'n veci voi fi ferice
Având pururi pe buze
Marie, numele tău.

Când griji, dureri, necazuri
Vor navală spre mine,
Eu voi scăpa la tine,
Cerând sprijinul tău.
Și inima îmi spune
Că avea-voiu zile bune
Purtând în minte pururi
Marie, numele tău.

Când valuri de ispite
Cerca-vor să mă 'ngroape,
Chema-te-voiu aproape
Chiar la sufletul meu.
Credința mea-mi șoptește:
In veci nu se-osândește
Celce pururi șoptește
Marie, numele tău.

N. Lupu

Parlamentul a luat vacanță

Mâna bolșevicilor se întinde dela răsăritul Asiei până la apusul Europei — Cuvinte de preot despre primejdia ce se întinde mereu

Noutăți din Parlament

În ședința Camerei din 15 I. c., d. deputat M. Ghelmegeanu s'a plâns că niște studenți au scris o carte împotriva dlui I. Mihalache, președintele partidului național țărănesc. Lucrurile stau așa. Se știe că vreo 7 inși, de-ai noștri, între cari generalul Oantacuzino și un preot, au plecat în Spania ca să-i ajute la luptă generalului Franco. Ziarul „Dreptatea” a scris un articol atacând mai ales pe popa (ortodox) cel plecat în Spania, supunând că mai bine ar fi stat acasă, să-și vadă de credincioși și de altar. Din această pricină un grup de studenți-naționaliști s'au infuriat rău și au scris o carte prin care i roagă și pe ceilalți studenți să ceară socoteală „pe orice cale dlui Mihalache despre cele scrise în „Dreptatea”, ziar național-țărănesc”.

În aceeași ședință a Camerei, s'a discutat un proiect de lege privitor la recrutarea medicilor. Se știe că medicii făceau până acum armata cu grad de sublocotenent. Acum, ministerul apărării naționale vrea să schimbe legea în felul următor. Medicii să facă patru luni de militarie după cari să meargă la sate, cu grad de sergent instructor, să mai facă un stagiul — ca doctor — de opt luni. Acest proiect de lege al dlui Paul Angelescu a găsit mulți potrivnici cari au spus că nu se cade ca pe unul care a făcut atâta școală să-l trimită la sate cu grad de sergent instructor. Ba au arătat că această lege nu se va putea aplica niciodată. Oăi fiecare tânăr va face mai bucuros un an de militarie la regiment, ca și alți tineri cu școală, decât să meargă să facă stagiul la sate.

În ședința de miercuri, 16 Dec., s'a produs o încăierare între deputați. A vorbit mai întâi d. deputat Gh. Pop, cunoscutul fruntaș ardelean, fost subsecretar de stat în guvernul național-țărănesc. Dea a arătat că după unire, s'au pripășit în Ardeal, trimiși chiar de guvern „elemente rău selecționate”, adică slujbași fie militari, învațatori, judecatori sau alții, nealeși, cari nu fac destula cinste țării. Din această pricină deputații liberali s'au separat rău de tot și au început să facă o larmă de nu se mai auzia nimic din ce spunea d. Gh. Pop. Cu deputații liberali s'au întovărășit și gogocuziștii. Vestitul bătaș cuzist deputatul Nichifor Robu — acela care-i nelipsit ori de câte ori se întâmplă vreun scandal la cameră — însoțit de un oarecare Uziceanu, au atacat, pela spate, pe d. Gh. Pop. I-au dat vreo câțiva pumni în cap încât a

început a-i curge sânge din ureche. Deputații liberali au găsit că acești bătași, cari ar trebui dați afară din Parlament pentru că numai îi scad onoarea, — nu sunt vinovați și i-au absolvit de orice pedeapsă.

În ședința de joi, 17 I. c., același deputat bătaș Nichifor Robu a vrut să bată pe d. deputat Serdici. A cîbriat o bancă pentru că să arunce cu ea în d. Serdici. A fost oprit însă la timp de alți deputați.

Parlamentul a luat vacanță de Crăciun sâmbătă, în 19 I. c., până în 18 Ianuarie.

Ministrul de externe al țării noastre a vizitat Parisul

Miercuri, în 16 I. c., d. Victor Antonescu, ministrul de externe al țării noastre, a sosit la Paris, însoțit de înalți slujbași din Minister și de mulți ziaristi. La gară i-au ieșit întru întâmpinare d. Delbos, ministru de externe al Franței și alți miniștri.

D. Delbos a ținut o cuvântare în care a adresat cuvinte măgulitoare țării noastre. A spus că salută în d. Antonescu pe reprezentantul unei nobile țări, de care Franța este legată prin atâtea amintiri comune. A urât prosperitate României, sănătate M. Sale Regelui și dlui Antonescu.

Ziarele franceze au scris cu acest prilej numeroase articole despre România, toate pline de laudă.

Ministrul de externe al țării noastre a stat la Paris trei zile, discutând mai multe chestiuni cari interesează deopotrivă România și Franța.

Oaspe nepoftit

La începutul săptămânii trecute a sosit în România un po'lon cu nasul covoiat, cu fața osoasă și fruntea ieșită în afară. Gazetele au început să scrie despre el pagini întregi, iar bucureștenii vorbesc despre el toată ziua: la cât s'a sculat, cât și ce a mâncat și ce fel de haine a îmbrăcat azi. Pricina care l-a făcut dintr'odată așa de vestit și cunoscut e bogăția sa. Numai din actele ce le are la îndemână reese că are la o bancă din Anglia un milion de lire sterline, iar în Franța 20 de milioane franci francezi.

Acest oaspe nepoftit și nedorit se numește Sykowski, e de neam polon, dar și-a părăsit țara la vârsta de 6 ani. De atunci a trăit mereu în America, unde a avut diferite îndeletniciri necinstite. A fost mâna dreaptă a lui Capone, hoțomanul vestit care spârgea băncile furând crufările oamenilor ziua în amiaza mare.

El însuși, Sykowski, a spus-o la poliție, unde a fost postit și luat la întrebări. În timpul când nu era îngăduit să se vândă beuturi în America, el, Sykowski, avea adevărate fabrici de beutură, vânzând pe sub mână tuturor beutorilor.

Cu astfel de indeletniciri și-a făcut el averea uriașă despre care scriam mai sus. Dar se vede că n'avea hodină în țara unde pe mulți i-a jăcmănit. Ce s'a gândit el atunci? Și-a făcut pașaport în regulă și a luat drumul Europei, ca să se oprească tocmai la noi, în București, unde a tras la cel mai vestit hotel. De-abia s'a așezat la noi și a început să facă orgii, chefuri, pentru cari a plătit, într'o singură noapte mii de Lei.

Înainte de a se opri la noi a fost alungat din Austria și Cehoslovacia. Ne întrebăm și noi, nu i-s'ar putea face vânt acestui oaspe nedorit și nepostit? C'o fi având pașaport în regulă, știm noi cum se fac pașapoartele când ai bani. Și apoi nu suntem bucuroși de loc să ni-se ducă faima că suntem ocrotitori de hoți, pe cari alte țări li alungă cât ce pun piciorul pe pământul lor.

Când pleacă guvernul

Întâm în al patrulea an de când guvernul prezidat de d. Tătărascu se află la cârma țării. Prin luna August a acestui an, Dsa a spus că începe ultima etapă (parte) a guvernării liberale. După alte declarații ale Dsale, această ultimă etapă ar ținea 6 luni. Deci guvernul liberal va pleca în decursul lunii Aprilie ce vine.

Odată cu plecarea guvernului se va dizolva și Parlamentul, urmând ca în decurs de două luni să se facă alegeri noi. Timpul alegerilor s'ar potrivi așadar pe după sf. sărbători ale Paștilor.

Muncă în folosul obștesc

S'a depus la Cameră un proiect de lege pentru organizarea muncii de folos obștesc. Acest proiect prevede că toți tinerii cari fac parte din pregătirea preregimentară, să fie chemați la muncă în folosul țării. Sunt siliți să lucreze cel mult 30 de zile la an. Pe lângă tinerii preregimentari se pot înscrie, ca voluntari, toți tinerii dela 20—25 de ani.

Lucrările ce vor fi săvârșite în urma legii pomenite sunt cam următoarele:

La drumuri și căi ferate; la îndiguirea și regularea țărmurilor râurilor; secarea terenurilor mlăștinoase; plantări de pomi; să ajute la lucru pe invalizi, văduve de război și sinistrați; să îngrijească de cimitirele eroilor ș. a.

Banditul Munteanu a fugit dela închisoare

În închisoarea din Caransebeș își ispășia pedeapsa vestitul hoțoman Munteanu, care ani de rând a tâlhărit prin comunele și orașele Banatului. La începutul acestei săptămâni, el a reușit să fugă din închisoare. Se crede că s'a refugiat în munții Banatului, adunând în jurul său alți hoțomani cu cari a pornit în bandă la jaf.

Nu înțelegem, cum se poate ca să fie așa de slab păziți niște tâlhari cari sunt o primejdie continuă pentru viața oamenilor pașnici, a acelor cari muncesc pentru ei și pentru țară. Ne amintim la începutul primăverii că banditul Coroiu a fugit dela închisoare și apoi s'a predat el singur, de-i merse vestea că el e mai tare decât poliția și jandarmeria. Mai grele lanțuri și mai fioroase lacăte pentru cei cari sunt o primejdie pentru societate!

Regele Angliei a renunțat la tron

În numărul trecut al gazetei scriam că în Anglia s'au produs mari frământări din pricina că Regele Eduard vrea să se însoare cu o doamnă din popor, numită Wallis Simpson, de 40 de ani, care a mai fost măritată de 2 ori dar s'a despărțit, a divorțat de amândoi.

În primele zile de frământări se credea că totul se va termina cu bine, fără să se producă mari schimbări. Dar, iată că nu s'a întâmplat așa. Regele Eduard a abzis de tron și a părăsit țara, plecând în Austria, unde se află ca oaspe la moșia unui bogătaș.

Se știe azi că Regele Eduard al Angliei a trebuit să plece dela cârma țării din pricina guvernului, a primministrului Baldwin care nu s'a învoit nici decât ca să se însoare cu o doamnă care a mai fost măritată de două ori, și nu era fată din familie domnitoare. Tot atât de mult a lucrat împotriva acestei căsătorii Episcopul anglican de Bradfort. Acesta a cerut prin gazete Regelui, să răspundă, cine va fi viitoarea Regina a Angliei. Mai mult, era hotărât să nu mai dea Regelui sf. taine în caz că se va căsători cu o doamnă despărțită de bărbat de două ori.

Din pricinile arătate, Regele Eduard a abzis de tronul Angliei în săptămâna trecută. Parlamentul țării i-a primit mulțămita, alegând de Rege pe fratele său, ducele de Jork, care va purta ca Rege numele de George al VI-lea.

Noul Rege e mai tânăr decât Eduard cu doi ani. E căsătorit și are două fetițe dragălașe. Oea mai mare, numită Elisabeta, de 7 ani, a fost declarată moștenitoarea tronului.

Ce spune cardinalul Spaniei despre lupta între frați

Ex. Sa Goma Tomas, cardinalul primat al Spaniei, a stat de vorbă cu un gazetar italian, vorbind de războiul ucigător de frați ce se duce acum pe meleagurile spaniole. Iată ce a spus între altele:

»Niciodată, istoria n'a înregistrat o ură atât de grozavă între locuitorii aceleiași țări și o violență atât de crudă împotriva bisericii. Sunt convins că războiul din Spania nu este un conflict de clasă ci războiul unei civilizații, adică războiul dintre spiritul creștin și național de o parte și spiritul materialist și comunist de altă parte. Dacă armata națională va învinge, lucrătorii spanioli pot fi siguri că vor găsi calea cea adevărată pentru dreptele lor cereri.

Generalul Franco este un ostaș curajos și plin de cavalerism, el este un bun catolic și dă pildă de toate virtuțile casnice.

Cardinalul a mai spus că partizanii guvernului din Valencia au fost înșelați, citând în această privință faptul că în unele regiuni ale Spaniei 90 la sută din comuniștii împușcați au cerut înainte de execuție să li-se dea voie să se spovedească.

Bolșevicii și viitorul țărilor apusene

»De înlăturarea factorului comunist atârna pacea Europei și a lumii în general ca și a ori cărei localități în parte. Cu cuvintele astea și-a încheiat cardinalul Hlond al Poloniei convorbirea sa cu un ziarist austriac, despre situația prezentă a Europei. Cu declarația asta el reprezintă cunoscutul punct de vedere al bisericii catolice față de comunism, care e împărtășit în principiu și de cele mai multe guverne, deși nu pretutindeni există aceleași concepții despre gradul amenințării și mijloacele de apărare ale acestei primejdii.

În ceea ce privește criza europeană, cardinalul Hlond vede patru focare de primejdie: Spania, Rinul, marea Mediterană și Valea Dunării. În nici unul din ele nu se va deslănțui războiul fără amestecul sovietelor; el se va putea aprinde în fiecare din aceste patru locuri, dacă va avea succes scormoneala bolșevicilor. Cât privește Spania, cardinalul Hlond arată că din acest război civil nu se va naște o primejdie europeană decât dacă Moscova va reuși să târască marile puteri în tragedia spaniolă. Dar dacă bolșevicii nu vor izbuti să tragă din evenimentele spaniole folosul pe care-l așteaptă, atunci vor căuta să provoace ceartă pe față între Franța și Germania. Neînțelegerea franco-germană este, ca și până aci, cea mai grea povară pentru pacea lumii și singura primejdie mortală pentru Europa. Spre punctul asta trebuie să-și îndrepte strădaniile lor toți prietenii sinceri ai păcii.

Marea Mediterană și Valea Dunării, în cari în repetate rânduri amenința să izbucnească noul război mondial, prezintă cele mai bune pilde, după cum accentuiază cardinalul, că, după înlăturarea factorului comunist, totul merge ușor. Așa e exemplul cum — încă în timpul campaniei abisiniene — Marea Britanie și Italia și-au restabilit vechea lor prietinie. La Dunăre, dureroasa sfadă dintre Germania și Austria a luat sfârșit. O neînțelegere atât de tăioasă, ca ca cea dintre Iugoslavia pe deoparte și Italia și Ungaria pe de altă parte, aparține deja trecutului. Ultimele rămășițe ale focarului primejdios dela Dunăre vor dispărea când se vor fi curățit raporturile Ungariei cu cei doi vecini, cu cari încă n'a putut ajunge la un deplin acord. *România va găsi cu siguranță calea adevărată, căci acolo sunt oprite acțiunile favorabile comunismului și acest fapt hotărăște pentru pace.*

Cât privește, în fine, combaterea comunismului, simple măsuri forțate nu sunt de ajuns, după părerea cardinalului. Dacă oamenii vor cel puțin să împingă comunismul în patria rusească, în țara de ori-

gină a revoluției mondiale organizate, atunci trebuie să caute a stărpi otrava pătrunsă în alte părți, prin elemente sănatoase introduse în organismul social. Recepte generale pentru aceasta desigur că nu există, dar este, fără îndoială, datorită creștinismului să se străduiască pentru înlăturarea neajunsurilor, care formează samburele îndreptățit al acuzației bolșevice împotriva capitalismului.

Răscoala din China

Ne-am obișnuit, de ani de zile, să auzim mereu vești de răsmeriță din îndepărtata China, țară cu o întindere de 9 milioane, 50 de mii km. p., care numără 43 milioane de locuitori. E adecă de 30 de ori mai mare decât țara noastră, iar locuitori are de vreo 27 de ori mai mulți decât România.

Această țară din cel mai de răsărit colț al Aziei, a fost pe vremuri foarte liniștită. Poporul său cu sute de ani înainte de Hristos lucra mătasa, se ocupa cu scrisul și cunoștea praful de pușcă. Țara a fost împrejmuită cu zid gros încât nici un străin nu putea să intre. Veacuri de-a rândul porțile țării nu s'au deschis străinilor.

Dar au trecut veacurile, s'au deschis porțile și China a început să se schimbe. Astăzi sunt și peacolo aceleași frământări, de dreapta și de stânga, ca și în țările europene. Două țări mari se amestecă mereu în treburile launtrice ale Chinei, provocând turburări continue. Aceste două țări sunt Japonia și Rusia. Cea dintâi e de dreapta, naționalistă. Rusia trimite în China agenți comuniști. Mai anul trecut a fost silit să plece dela putere un primministru, care ținea prea mult cu Japonia. A ajuns la putere altul, ca să nu fie nici cu Japonia nici cu Rusia.

Spre sfârșitul săptămânii trecute, generalul Ciang-Suek-Liang s'a răsvrătit împotriva guvernului, a arestat pe șeful său, mareșalul Ciang-Kai-Sek. A format apoi alt guvern și a trimis scrisoarea primministrului țării, că dorește:

războiu împotriva Japoniei, prietenie cu comunistii, legături de prietenie cu Rusia și rezistență împotriva Japoniei.

Generalul răsvrătit a și început, cu supușii săi, să cuprindă orașe și cazarme, așa că o parte a Chinei e în flăcări. Când închidem gazeta, nu se știe dacă va învinge guvernul sau răscoala.

Luptele din Spania continuă

Știri sosite din Spania anunță că miercuri și joi, adecă în 16 și 17 l. c., s'au dat cele mai grele lupte de când naționalistii au intrat în Madrid, cu 20 trimotoare de bombardament și 28 de aeroplane. Guvernul încă a trimis în luptă 25 de aeroplane. Cinci dintre ele au cazut, lovite de bombe, în toiul luptei.

După toate semnele lupta va continua încă multă vreme în Spania. Acum, în decursul iernii, încercările de învingere, și de o parte și de alta, merg foarte greu.

În săptămâna trecută, un vapor american s'a apropiat de coastele Spa-

niei. Alt vapor, naționalist, a început atunci să arunce obuze către vaporul american. Acesta a ridicat îndată, drapelul țării, soapând astfel de pacostea obuzelor. Tot atunci un dezertor spaniol a fugit în Franța trecând un râu de graniță. Grănicerii naționaliști l-au urmărit și au început să tragă după el. Rănit grav, a fost luat de soldații francezi și dus la un spital.

În ziua de 19 l. c., naționalistii au ocupat un sat la apus de Madrid, înaintând 7 km. În aceeași zi, pela prânz, șapte camioane naționaliste aduceau trupelor muniții. Au greșit însă drumul și au intrat în terenul unde se aflau soldații guvernului. Patru dintre camioane au fost prinse, celelalte au reușit să fugă.

Un vapor rus, care se afla în Marea Mediterană, a fost cufundat de soldații generalului Franco. Îndată ce știrea aceasta a ajuns la Moscova, guvernul rus a dat ordin ca să plece din Odesa spre Spania opt submarine, trei torpiloare și două contra-torpiloare. Vasele ar fi primit ordin să deschidă focul, în caz că alt vapor străin încercă să le stea în cale.

O știre proaspăt sosită spune că dela începutul războiului au fost distruse 120 de aeroplane. Câte bogății apoi nimicite, câți frați morți, câți orfani și câte văduve în urma acestor cinci luni de lupte...?

Adunarea Femeilor Române

Duminecă, în 13 l. c., Reuniunea Femeilor Române Unite din Blaj și-a ținut adunarea generală anuală în sala de gimnastică a liceului de băieți. A prezidat dna prof. Emilia Hopârtean, de față fiind întreg comitetul Reuniunii. A mai asistat public numeros și ll. Sa pâr. vicar mitropolitan Iacob Popa.

În cuvântarea de deschidere, dna prezidentă arată rolul femeii, al mamei, după litera evangheliei, în viața aceasta. După cuvintele veșnice ale evangheliei se conduce Reuniunea Femeilor Române Unite din Blaj, cari lucrează pentru ajutorarea săracilor, pentru îngrijirea suferințelor prin exerciții spirituale și alte deprinderi sufletești.

După ce s'au citit rapoartele convenite, s'a făcut alegerea unui nou comitet, mandatul celui vechi fiind expirat. Noul comitet, este compus din doaele: Emilia Hopârteanu, Maria Malor, Maria Suciu, Elena Nyergeș, Elena dr. Suciu, Eliza dr. Blanu, Elena dr. Ordace, Aurelia Pop-Câmpeanu, Georgina Munteanu, Veturia Hosu, Silvia Băgătan, Cornelia Moldovan, dș. Cornelia Baltă, Aurica Bacur, Elvira dr. Balcan, Teodora Modorcea și Livia Cherebeșu.

Cum se duc scrisorile în America.

Până acum trei ani, scrisorile din Europa în America și înapoi mergeau numai cu vaporul. De atunci începând s'au înființat aeroplane poștale cari duceau, tot la 2 săptămâni, câte 5 până în 10 mii de scrisori. Acum aeroplanele au ajuns să transporte în fiecare săptămână câte 50 de mii de scrisori, din Europa și America, și tot atâtea înapoi.

Grăbește creștine

*Grăbește creștine
Plin de bucurie
Să mergem, să mergem
La Vișlaim;
Domnul mării
S'a născut în iesle...
Veniți cu bucurie
Să-l preamărim.*

*Maica Fecioară
Lumii dăruiește
Pe cel de veacuri
Așteptat.
Fiul lui David
Cum au scris prorocii,
Dumnezeu-Cuvântul
Intrupat.*

*Ingerii 'n coruri
Și cu ei păstorii
Cântă „Mărire
Intru cei de sus“!
Pace în lume
Și bună 'nvoire...
Mărire fie Doamne
Și prunc Isus.*

N. Lupu

*Sărbători vesele și fericite
dorim tuturor cetitorilor,
colaboratorilor și binevoitorilor
gazetei.*

*Nașterea lui Hristos,
Sa ne fie de folos.*

Reduceri de sărbători pe c. f. r.
Până în ziua de 5 Ianuarie 1937, ora 12 noaptea, s'a acordat, pentru sărbători, o reducere de 50% la prețul билетelor pe c. f. r. începând cu ziua de 24 Decembrie, ora 0. Suplimentul pentru accelerate și tichetul pentru rapide va fi plătit în întregime.

Reducere de sărbători la P. T. T.
Se aduce la cunoștința Oa. Public ca Direcțiunea Generală P. T. T. cu ordinul 279802—1936 a aprobat ca pe timpul sărbătorilor Crăciunului și ale Anului nou, adică dela 23 Decembrie 1936 până la 8 Ianuarie 1937 inclusiv să fie admise la prezentare telegrame interne de felicitări, cu taxe pe cuvânt redusă cu 50% (cincizeci la sute), fără a li-se aplica minimul de taxare precum și nici taxele de noapte și de sărbătoare.

Sburător român în America. Am mai scris în gazeta noastră de locotenentul român Papană, care conduce cu mândrie un aeroplan românesc pe meleagurile americane. Afliăm mai nou că dintre 30 de înși el a fost cel dintâi care a făcut drumul Miami-Havana, adecă 300 km., deasupra oceanului. A fost cel

dintăi dintre sburătorii la acrobașii (mișcări periculoase făcute în aer), cu toate că s'au prezentat sburătorii din întreaga America de nord și de sud. Cu astfel de ofițeri, cari duc faima țării noastre până în America, ne putem mândri pe bună dreptate.

Școlarii ceho-slovaci vor învăța Imnul Regal Român. Ministrul Școalelor din Cehoslovacia a dat poruncă tuturor profesorilor ca să învețe pe școlarii Imnul Regal Român și Imnul Național Sârb, ca prin aceasta să se întărească și mai mult legăturile de prietenie dintre cele trei țări cari formează Mica Înțelegere.

Din Cuștelnic, Tr. Mică. Duminică trecută s'a ținut în com. Cuștelnic, jud. Tr. Mică, ședința învățătorilor cari fac parte din cercul cultural Dicosâmărtin. Lecția practică a fost făcută de dna Popescu. D. A. Ilieș a vorbit despre: „Importanța sentimentului patriotic în școala primară”. La ședința publică, la care au fost de față mulți săteni, d. Eugen Feșten a vorbit despre „Igienă populară”.

Leac împotriva leprei. Cumplita boală care macină trupul omului asupra căruia a pus stăpânire, se vindecă foarte greu. Se spune mai nou că un farmacist spaniol, pe nume Antonio Franco, a descoperit un leac nou, cu ajutorul căruia a și vindecat, de tot, mai multe persoane atinse de legră.

Bogățiile Angliei se întind pe întreg globul pamântului, pe ape și pe uscat. Pe ape are nu mai puțin decât 20 de mil de insule.

Dureroasa întâmplare a unui copil. Un copil de 2 ani din satul Pughina (jud. Mehedinț), numit Gheorghe Păulean, se jaca săptămâna trecută prin curtea casei. Găcind o cană cu sodă caustică dizolvată, din neștiință a beut-o. După două zile de chinuri groaznice, copilul a încetat din viață.

A stat 7 zile sub dărâmaturi. Săptămâna trecută s'a dărâmat o casă slabă din Adana (Tarcă). Întreaga familie ce locuia acolo a fost îngropată sub dărâmaturi. Cinci înși au fost scoși, morți, de către muncitorii. Al 6 lea, un copil de 4 ani, n'a fost găsit până în ziua a 7-a dela nenorocire, dar a fost găsit viu. O grindă l-a acoperit în așa fel, încât cărămizile nu l-au atins. El a scăpat cu viață, dar e greu bolnav, deoarece a stat 7 zile fără hrană și fără apă.

A căzut în râu și s'a înecat. Locuitorul Arghir, (J. Someș) Linca din Răzoare se întorcea spre casă venind dela socruul său din Tg. Lăpuș. În drum trebuia să treacă peste un râu cu barca. Cum era amețit de beutură, pe la mijlocul râului s'a răsturnat cu barca și s'a înecat. Trupul lui a fost pescuit de oameni din comună.

Aeroplane prăbușite. Trei aeroplane engleze s'au prăbușit la sfârșitul săptămânii trecute din cauza motoarelor cari s'au aprins. Conducătorii aeroplanelor au murit în mijlocul flacărilor.

Cum trăiesc Japonezii. Se știe că Japonia este una dintre cele mai puternice țări din lume. Și ochii celorlalte țări sunt mereu ațintiți asupra puterii ei care crește zi cu zi și se întinde tot mai departe. E bine să știm că izvorul acestui popor galben iese dintr'o vleață cumpătată cum nu prea găsim la alte popoare. O familie de trei membri, dintr'o familie frun-

tașă, de domul mari, cheltuește lunar 1800 Lei, adică 600 de căciulă. La noi, cu 600 Lei, domniul cel mari, plătesc numai servitorii cari păzesc pe cânil cel jigărlit al cucoanei.

Au început să umble banii noi. În ziua de 14 l. c., au fost puse în circulație monete noi, de câte 100 Lei. Cele vechi vor fi strânse și depuse la Banca Națională. Se crede că monetele cele noi, fabricate din nichel, nu vor mai putea fi falsificate ca și cele vechi. Această măsură ar fi de mare folos, căci cu cele vechi nu mai știa omul dacă are sau nu are bani în buzunar. Adeseori se întâmplă că atunci când voiai să faci plata, moneda nu era primită pe motiv că e falsă.

Ce se mai aude din Abisinia. Fiul rasului Kassa, care a fost un luptător vestit în războiul italo-abisinian, a fost prins de italieni cari l-au judecat la moarte și l-au omorât.

Cât costă un aeroplan. Tot mai multă trecere au aeroplanele și de aceea tot mai multe ies din fabricile țărilor. Aeroplanele cele mari costă milioane de Lei, câte 3—5. Mai nou o fabrică din Polonia are de gând să construiască aeroplane mici, numite „pureci al cerului”. Aceste aeroplane ar costa numai 30 de mii Lei.

Hoșii americani. Miercuri din săptămâna trecută a fost prins în Capitala Americii un vestit hoșoman numit Brunet. El era urmărit de luni de zile. Când a fost prins, casa lui a fost înconjurată de 25 comisari și 100 sergenți de stradă. Un ceas a ținut lupta cu temutul bandit, trăgându-se câteva mii de gloanțe. În urmă a fost prins. El va fi condamnat la moarte pe scaunul electric.

Cum înțeleg unii să-și plătească datoriile. Ința Petra din comuna Șiria a fost dat în judecată de către avocatul Iosif Laszlo din Arad, pentru următoarea pricină. Ința ar fi împrumutat dela avocat 4000 Lei, despre cari a dat chitanță în regulă. Într'o bună zi s'a prezentat avocatului cerându-i chitanța. Avocatul a cerut în schimb banii. Țăranul ar fi scos atunci un revolver, voind să împuște pe avocat și spunând că așa înțelege el să-și plătească datoria. Avocatul l-a dat în judecată.

Nenorocirea unui muncitor. Lui Alexandru Lascu, muncitor în atelierul dui Hari Iosif din Mediaș, l-a sărit o aschie în ochi. A fost dus îndată la spital dar medicii nu l-au mai putut fi de nici un folos și nefericitul muncitor a rămas fără un ochi.

Ce preț au scrisorile lui Napoleon. Marele împărat al Francezilor a scris în decursul vieții sale numeroase scrisori, fără să se gândească, ce câștig vor avea alții, mai târziu, de pe urma lor. Într'adevăr, în ziua de 8 Oct., au fost vândute la Londra 20 de scrisori de-ale lui Napoleon, pe prețul de un milion, 200 mii Lei.

Ură bolșevică. Mai marii bolșevicilor se străduiesc să scoată cu totul din sufietele oamenilor credința damnezeiască, știind că astfel ajunge o unealtă pe care o poți duce încotro vrei. De curând au făcut niște cărți de joc pe care sunt tipărite imaginea de preoți și ale Preacuratei Fecioare de cari își bat joc în chip ordinar. Cu astfel de mijloace vreau ei să subjoage pe oameni puterii lor.

Furtună mare în Anglia. Vine știre din îndepărtata Anglie că bântue pe acolo o furtună cumplită, care fuge cu 112 km. pe oră. 17 oameni au fost aruncați de puterea vântului în prăpastii, unde și-au găsit moartea. Mai multe bărci cu pescari au fost sfărmate de stânci, iar pescarii au fost înghițiți de valurile mării. Se spune că de multă vreme n'a mai bântuit așa furtună pe coastele Angliei.

Unde duce necugetarea. Un artist austriac a omorât prin luna Iunie un țaran, din care pricină a fost bîgat la închisoare. Acolo și-a scos ochii, crezând că astfel nu va fi alint să se prezinte la proces. Zilele trecute a fost judecat însă, condamnat fiind la moarte prin ștreang.

S'a stins un creștin de treabă. În 6 Decembrie, anul acesta, a trecut la cele veșnice în Calanul mic (jud. Someș) bunul român și creștin care a fost *Dumitru Vidican* de binecuvîntată pomenire. Adormitul în Domnul a slujit casa Domnului, ca fat la biserica satului său, vreme de 60 ani. Într'aceea și-a purtat și grijile alor opt odrasle familiare, dintre cari face parte și pîn. *Gheorghe Vidican*, canonic și rector al Seminarului Teologic din Cluj — Celui trecut în lumea dreptilor cerul să-i fie milostiv. Și veșnică fie a lui pomenire!

† **Ștefan Cacovean**, consilier de Carte de Apel pensionat, decorat de Regele Ferdinand I lui cu medalia Bene-Merenti clasa I-a pentru merite literare și membru al Ord. „Coroana României” în gradul de Cavaler fiind împărțit cu Sf. Taine ale muribunzilor, și-a dat nobilul său suflet în mâinile Creatorului Luni 14 Decembrie. a. c. ora 22, în al 95-lea an al vieții. Rămășițele sale pămîntești au fost așezate spre veșnică odihnă în cimitirul bisericii unite din Alba Iulia—Maleri, joi 17 Decembrie a. c. — *Fie-i partea cu dreptii!*

Scrisoare dela un cetitor

În ziua de 18 l. c., am primit, odată cu plata abonamentului, dela d. Ion Muntean, student, următoarele șire:

Stim. te Domnule Director,

Vă rog să binevoiți a înscrie printre abonații D-v. și pe tatăl meu, Munteanu Achim din com. Bratelu T. Mare.

Citesc regulat acest ziar și-mi dau seama de ajutorul prețios ce aduce poporului prin învățăturile frumoase și pildele vii și adânc creștinești. Tot odată este un zăgaz în fața furtunii stărnite de neuniți și care în timpul din urmă bântue cu patimă în contra bisericii unite cu Roma.

Rogându-Vă din nou să binevoiți a-mi satisface cererea, închei urându-Vă succes deplin în munca frumoasă dar grea ce depuneți pentru ajutorarea și ridicarea nivelului moral și cultural al părinților noștri.

Cu deosebit respect,
ION MUNTEAN
student.

Iubiți cetitori!

Nu uitați să trimiteți prețul abonamentului la foaie!

Vorbele grele ale Domnului Iorga:

Țăranul plătește prea puțin, muncește prea puțin, țăranul nu mai ascultă de loc

În ședința de vineri 27 Noemvrie 1936 a Senatului, Domnul profesor Nicolae Iorga, marele învățat al neamului, a spus cuvintele de mai sus.

Le-am citit odată, de două ori, de zece ori, și pe urmă mi-am zis: grele vorbeli și, ceea ce este foarte dureros: vorbe foarte adevărate! Iar, dacă le-a spus, trebuie să ajungă la urechile țăranului, căruia-i sună.

Înainte de toate, să ne gândim, cine este Domnul profesor Nicolae Iorga.

Cel mai mare învățat al neamului. Un om care a făcut epocă în istoria literaturii noastre. Și numai înșirarea tuturor scrierilor sale nu ar încăpea într'un număr al gazetei noastre. Îl cunoaște toată lumea, nu numai la noi, ci și în străinătate. O lume întreagă îl admiră. Fost primministru, profesor universitar, senator de drept.

Își poate deci închipui oricine că vorbele spuse de Domnul Iorga au mare răsunet.

Ce a spus Domnul Iorga?

Țăranul plătește prea puțin

Zilele trecute tocmai fusesem la banca „Patria” din Blaj și interesându-mă la dl director de mai multe lucruri, mi-s'a spus că dintre țărani intrați în conversație nu și-au plătit decât a treia parte cametele și capul banilor. Se înțelege că banca îi va pări și le va face mari cheltuieli. Țăranii însă se gândesc așa: Jumătate din datorii ni-s'au iertat. Nu plătim nici ceaialtă jumătate. Statul trebuie să aducă și a doua lege a conversiunii. — Da, numai că Statul nu poate lăsa să se bolșevizeze cetățenii săi. Și, după cât șantem informați, Statul va aduce o lege, în urma căreia băncile nu vor mai avea atâtea cheltuieli cu înproceșuarea răilor platnici, iară judecătorii vor fi siliți ca astfel de procese să le termine în cel mult 2—3 luni.

Pentru școală țăranul nu mai plătește nimic, cel mult pentru zidirea câte unui nou local de școală, dar și acolo plătește foarte puțin.

Pentru biserică nu mai plătește aproape nimic, pentru că preotul are, vezi Doamne, leată dela stat (2000—4000 Lei la lună, un servitor dela Minister are până la 5000 Lei). Bisericile se zidesc din bani cerșiți și dăruiți — mai ales la ortodocși — de către stat, județ și comună. Din patrafir preoții nu mai câștigă nici cât să le ajungă pe petrol, pentru că țărani nu mai plătesc.

Cel mult la impozite dacă plătesc, dar și acolo numai fiindcă-i silește portărelul.

Ce să mai spunem noi, cei dela această gazetă, cari atâta pătimim din cauza neplății abonamentului?!

Țăranul muncește prea puțin

Na de mult v'am arătat în coloanele acestui gazete că suntem — mi-se pare — cel din urmă popor în Europa în ceea ce privește agricultura, pomicultura, viticultura și cu un cuvânt aproape în toate privințele. Pentru ce? Pentru că țăranul muncește prea puțin. Dacă și-ar munci pământul cum trebuie, ca saul bunăoară, ar avea roadă, cu mult mai bună.

Iarna, cei mai mulți țărani nu lucrează aproape nimic, în loc să citească mult, mult și să care ganol, ca să-și îmbunătățească pământurile. Țăranii sași și unguri lucrează iarna

din greu la tot felul de industrie casnică: fac coșarci și alte împletituri (coșuri) din nule, fac pălării de pale, obiecte din lască, ștergătoare de picioare, obiecte din lemn și altele multe. Țăranii noștri nu se pricep la de acestea.

De câte ori nu merg peste an la plajă, să găsec un om care să-mi tale niște lemne, ori să-mi sape în grădina. Și de câte ori nu am venit acasă fără om, pentru că ori nu găsești de loc, ori apoi îți cer îngrozitor de mult.

Țăranul nu mai ascultă de loc

Mare vorbă!

Și așa este! De preot nu, că nu-l chiar solgăbirău! De dascăl nu, că-l prea mic domn și cu prea puțină învățătură. De primarul nu, pentru că-l țăran ca și el. De notar nu, că nu-l bagă în seamă. De primpretor nu, că-l mai mare domn decât el prefectul. De prefect nu, pentru că de câteori nu este de rugare și dumnealul. De jandarm nu, că-l soldat ca și el. Numai de judecători mai știe respect, că acela-l infundă la pușcărie, și de ofițeri, că la militărie-l rânduială și pedeapsă aspră.

Domnul Iorga a avut așadară toată dreptatea când a susținut ceea ce a susținut în Senat. Dar n'a spus și cauza: *pe țăran l-a stricat politica.*

Iar noi adaugem un lucru: pe toți acei politicieni, cari au stricat și strică sufletul altfel cinstit al țăranului, ar trebui deținuți numai decât și, după ce li-s'a dat mai întâi zilnic câte 25 ca să nu mai poată șede, să fie infundați la dubă pe zeci de ani.

Și încă ceva!

Țara aceasta s'a înflințat prin voința preamiloștivului Dumnezeu și prin munca și cinstea țăranului român, pe atunci încă nestricat prin politicieni. Și această țară tot Dumnezeu va ține-o prin mijlocirea țăranului, dacă nu se va strica de tot.

Este așadară de datoria celor dela conducere, dacă mai au dragoste față de această țară, să-i oprească, prin toate mijloacele, pe politicieni, de a ne mai strica țărani. E cel mai mare păcat, e cea mai groazică fărădelege, să ne stricăm ceea ce am avut mai bun și avem și astăzi mai scump. Legea să fie lege, iară cine calcă legea — oricine-ar fi el — să fie pedepsit cât se poate de aspru. În forma aceasta, peste vreo 15—20 de ani, poate să ajungem ca să-l putem desmînți pe Domnul profesor Iorga.

Mare praznic la Bucovăț (Banat)

Biserica a fost totdeauna acel loc sfânt în jurul căruia s'a împletit toată viața poporului nostru românesc. Mai mult, pentru român sârbătoarea nu are farmec dacă nu e începută prin biserică și sub oerotirea ei. În așa fel, că cu cât este mai mult legată de biserică cu atât sârbătoarea este mai măreață. De aceea o binecuvântare de biserică e o socotește, și are tot dreptul, de mare praznic, unde sufletul se bucură pe deplin iar mintea găsește lumina cea adevărată și neapropiată.

De un așa mare praznic a avut parte și bunii credincioși din Bucovăț, în 20 Dec. Sunt aproape doi ani, de când în această comună, peste 200 credincioși, neindemnați de nimene s'au desfiat de biserică ortodoxă unindu-se cu biserică noastră cea adevărată. După un an de trudă și multe bătăi de cap, mulțumită distinsului lor părinte sufletesc Cl. Teodor Voștinaru și-au ridicat o măreață casă de rugă-

ciune. Mână de ajutor le-a întins, dându-le: 88 de mii credincioși catolici din America prin întrepunerea Congregației Orientale dela Roma 60 de mii Diocesa Lugojului; 40 ed mii Opera pentru lăfirea credinței dela Roma; 10 mii Emil Câmpian și 5 mii d-șoara Anetta Tufan.

Binecuvântarea acestei biserici s'a făcut de către Rev. Ioan Ieneș, delegatul Episcopiei înconjurat de Mon. I. Muntean și preoții T. Voștinar, Șt. Bălan diaconând Liță Ieneș. În sunetul plăcut al clopotelor s'a pornit în procesiune — ora 9 — dela vechea case de rugăciune la cea nouă. Aici s'a făcut sfințirea apei, spălarea altarului cu apă sfințită, înconjurarea bisericii presum și stropirea ei din afară și dinăuntru, fiind botezat și poporul.

După evanghelie a predicat Păr. Gazonie Ieneș, vorbind cu multă pricepere despre însemnătatea ce o are biserică în viața creștinilor. Poporul numeros — 300 de credincioși — au ascultat cu multă râvnă învățăturile religioase, de cari se dovedește a fi dornia Drept pildă de urmat, predica se sfârșește cu publicarea donatorilor mai de seamă. În tot discursul sf. liturghii a cântat corul din Bucovăț — care face fală comunei — condus de dl Goanță.

După masă — ora 4 — s'a slujit binecuvântarea euharistică, predicând tot Păr. Can. Ieneș, despre o temă grea, dar tâlcuită pe înțelesul poporului, sf. Euharistică în care e de față purarea Hristos, și folosul ce-l tragem noi creștinii dela El.

Seara, după așa mare praznic, s'au împraștiat toți la ale lor, ducând în suflet o amintire sfântă.

Coresp.

Încreștinarea unui evreu din Bouțarul de jos

În ziua de 6 l. c., a primit botezul creștin, trecând la religie gr. cat., evreul L. Hirsch de 27 ani, din com. Bouțarul de jos, jud. Hunedoara. Paterea tainică a Spiritului Sfânt l-a luminat ochii credinței, arătându-i că drama l cel adevărat, care duce la mântuire, e creștinismul, așa cum învață religia catolică.

Odată luminat fiind în suflet, tânărul de care scriem a fost instruit de păr. Ioan Oltean din loc, așa că în ziua de 6 Dec. a putut primi botezul. A fost de față multă lume la această bucurie frățească. Înainte de a începe ceremonia, păr. I. Oltean, care a săvârșit sf. taină, a vorbit despre „trebuința botezului pentru mântuire”. A fost înălțător momentul când cel ce aștepta să se încreștineze a rostit personal Credenț. În botez a primit numele de Vasile.

I. M.

ICONOSTASE,
pictura murală, artistică
execută pictorul
ANTONIU W. ZEILER
Atelier fondat în anul 1903 în BLAJ

Cetiți „UNIREA POPORULUI

Bradul

Nu-i arbore mai întrebuințat decât bradul.

Aproape nu-i casă, la orașe, în care să nu se găsească pe la Crăciun și câte un pom, încărcat cu tot felul de bunătăți aduse de Moș Crăciun. Acest pom e din brad.

Cu pene de brad, se împodobesc la sate și ospetele cari se fac în Cășlegi.

O ramură mare de brad, mai adesea împodobită cu un colac și o sticlă de rachiu se pune la carul sau la poarta caselor miresei în ajunul nuntii. Și când se întorc dela cununie un fecior mai isteț se urcă în vârful bradului să ia colacul și rachiu cu care închină mirilor. Tot ramură de brad se poartă înaintea mirilor, când se duc la biserică să se cunune.

Din scânduri de brad se face și sălașul de pe urmă al omului, când se mută din aceasta vieță.

Ramură de brad se înfige și înaintea casei, unde e mort și aceasta ramură de brad e purtată și când se duce mortul la groapă.

Scândurile și grinzile, ciuberele și multe dintre uneltele de lucru sunt făcute tot din brad.

Tiocurile de rășină nu-s altceva decât rășină scursă din brad.

Cu bradul se aseamănă omul chipes, înalt și voinic. De aici și zicala: „Un brad de flăcău”, sau „Un brad de Român”, „Un flăcău ca un brad”.

Oredința este, că cel ce sădește un brad mic în ogradă, când bradul va fi cât el de înalt, va muri, și casei lângă care s'a sădit nu-i va merge bine.

În descântece încă se amintește bradul. Într'un descântec de junghiu se spune:

„Eu te-am depărtat,
„Te-am scuiptat,
„Atară te-am dat
„În foile brașilor,
„În crăcile fagilor.

În cântecele dela țară, tot mereu se cântă bradul:

„Jos la trunchiul bradului
„Crește floarea fagului.
„Ea de soare se ferește
„Și de umbră se lipește.

„Foaie verde de doi brazi
„Să vii mamă să mă cați
„Între Iași și între Galați.
„O sută și cinci soldați
„Toți frumoși ca niște brazi.
„Și-o sută de vânători
„Toți frumoși ca niște flori.

„Cum e bradu 'nalt din munte
„Așa-i badea meu de frunte.
„Cum e bradu arătos
„Așa-i badea de frumos.

Bradul e bun și de leac. Cine are orbalt, uscă crenguțe de brad la foc, le aprinde și se afumă.

Fiertură de muguri tineri de brad se bea primăvara în contra scrofulelor.

La sperietură, se bea dimineața câte o lingură de rachiu de drojzii în care s'a plămădit rășină de brad.

Pe copturi, babele știutoare pun rășină de brad, sau de viță, ceară, pânză de paiangen și făină de grâu, amestecate toate și zdrobite bine.

Nodurile din scândurile de brad arse și zdrobite se beau cu apă când cineva are junghiu.

Mugurii de brad sunt un leac bun pentru a împușina flegma și a înlesni scuiparea la tuse învechite. Pentru aceasta se pregătește ceaiu, fierbându-se mugurii în apă clocotită.

Berea fabricată cu muguri de brad este bună în contra boalei numită scorbut.

Cu muguri de brad, fierți în apă, se fac și băi celor slăbiți și cu reumatism vechiu și răceli.

Din rășină de brad se pregătește și colofonul cu care țiganii își ung arcușul. Colofonul frământat cu apă dă cletul de rășină. Bucățile de lemn de brad, rășinoase și arse, dau cletul negru.

Arzând rășina brazilor pe cărbuni luați din foc, se face un fum rășinos, care pe lângă mirosul plăcut ce îl dă, curăță și aerul.

Din lemn de brad rășinos se pregătește și un praf negru numit chinoros, care se întrebuințează la fabricarea cernelei și a cremei de uns ghetele.

Ion Popu-Câmpeanu

Indrumarea oieritului românesc

Aminteam într'un articol al gazetei noastre, că oierii din țară trebuie să fie ajutați, pentru ca astfel creșterea oilor să ia o dezvoltare frumoasă. Merită această ocupațiune atât de veche și bănoasă, să fie îndrumată pe căile cele bune, de oarece cu ea se ocupă aproape 80 la sută din totalul populației noastre agricole.

Trecutul frumos al oierilor, păstrători de limbă și obiceiuri românești, le dă dreptul la aceasta. Sunt vechi oierii români în această ocupațiune, legați fiind de strămoșii lor, după cum se poate constata de pe vechile monumente romane, și din scrierile lor, în care se vorbește despre rasele de oi mai răspândite.

Mocanii transilvăneni, după cum zice dl Oțoiu, având proprietăți prea reduse, au trecut cu turmele lor pe Câmpiile Dunării, în jos spre Balcan și la Ost spre vechea Rusie, până în Câmpiile Rusiei asiatice, ba, înainte de marea războiu mondial, îi găsim ca păstori și prin câmpiile bogate ale Americii, ducând cu ei pretutindeni graiul nostru românesc, doina cea plină de duioșie, portul lor pitoresc și obiceiurile lor frumoase...

Iată dar vechimea oierilor români! Credem, că nu fără interes este

dar, a ne ocupa, în acest articol, de creșterea oilor cât și de produsele lor, pentru a vedea mai limpede, dacă ceea ce cer oierii în congresele lor, trebuie să li-se dea sau nu.

După ultimele date statistice, țara noastră are un număr de 11 milioane 828 mii oi, ceea ce ne îndreptățește a fi a treia țară din Europa după Anglia și Spania, iar răspândirea oilor pe provincii — după dl Oțoiu ar fi următoarea:

Vechiul Regat are 6 milioane și jumătate, Transilvania 2 milioane 780 mii, Basarabia 2 milioane 290 mii și Bucovina 224.663, având cel mai mare număr de oi din rasa țigae și corcitură.

Numărul oilor pe Km. patrat, fiind deci de 41, față de Bulgaria cu 85 și Anglia cu 123, iar la mia de locuitori țara noastră are 680 oi, în timp ce Spania are 850 și Bulgaria 1460.

Din datele de mai sus se poate vedea, că, creșterea oilor merită toată atențiunea și sprijinul necesar pentru o cât mai frumoasă dezvoltare.

Nu vrem să trecem fără a aminti și de produsele oilor, pentru că, în modul acesta, să vedem și mai mult interesul ce trebuie să-l dea guvernul nostru oieritului din țara noastră.

Dl Oțoiu, ocupându-se și de produsele oilor, zice, că valoarea lor este de 9 miliarde și 66 milioane, având din această valoare lână de 1 miliard 320 milioane, brânză de 1 miliard 956 milioane și miei de 1 miliard 174 milioane.

În fața acestei bogății produse de oile românești, se impune cât mai neîntârziat a da ajutoarele necesare oierilor, pentru o cât mai frumoasă propășire, după cum ziceam mai sus.

În acest scop, ministerul de agricultură, a și început a se îngriji de soarta oierilor români. Astfel a fixat prețul lânii după cum urmează: țigae albă 57, țigae neagră 49,50, codină 29,50, țigae Oadrilater 44, spancă 62, merinos 68, turcană albă 32 și turcană neagră 32.

În al doilea rând a oprit importul de lână din străinătate, obligând pe marii fabricanți de stofe a cumpăra, mai întâi, toată lâna aflată în țară, și numai după aceea să importe din străinătate. În decursul ultimilor ani, datorită acestor măsuri, oierii au realizat un supra-venit de 640 milioane lei, alături de autorizația acordată, de ministerul de agricultură, de a exporta 30 vagoane lână turcană fără nici o taxă.

S'au înființat apoi cooperative pentru vânzarea produselor obținute dela oi și s'au organizat școli practice de stâni, pentru pregătirea personalului necesar la creșterea și mulgerea oilor cât și pentru prepararea diferitelor brânzeturi. Totodată a început alegerea raselor de oi bune pentru lapte și lână, apoi s'au dat golurile de munte pentru pășunat.

Toate aceste asigură, în parte, dezvoltarea oieritului. Zic, în parte, pentru că, între condițiunile văzute mai sus

nu este cuprins un alt lucru principal fără de care, aproape, nu se poate face nimic.

Nu trebuie să uităm, că oierii noștri nu dispun de capitalul necesar scopului pe care-l urmăresc. De aceea, ministerul de agricultură, trebuie să pună la dispoziția lor un credit cât mai mare. Credit, ce ar putea, fi foarte ușor pus la îndemâna oierilor prin băncile populare. După cum Ministerul de agricultură a cerut Băncii Naționale să pună la îndemâna fabricanților de postav din țară un credit de 100 milioane lei, tot așa ar trebui să se ceară un credit și pentru oieri, atât de necesar pentru o bună îndrumare a oieritului nostru românesc.

Alegerea oilor și aducerea reproducătorilor (berbecilor) să se facă cât mai neîntârziat, pe întreaga țară, prin mijlocul Camerilor de Agricultură, să pună la îndemâna oierilor leacurile necesare (pentru călbează etc.) pe prețuri ieftine, leacuri recomandate de doctorul veterinar. De bună seamă, că de toate urmează să se îngrijească ministerul de agricultură.

În privința doctorilor veterinari, trebuie să constatăm că numărul lor este foarte mic, de altfel ea și al doctorilor pentru oameni, mai ales la sate. Ministerul de agricultură va trebui să organizeze serviciul veterinar, înmulțind numărul doctorilor, pentru că numai în modul acesta se va putea realiza un progres, o îmbunătățire, care să ne pună cel puțin aproape de țările, cu mult înaintea noastră, în acest domeniu.

Pentru că să putem ajunge la o adevărată îndrumare a oieritului românesc, se cere executarea și respectarea legilor care asigură propășirea acestei vechi și frumoase ocupațiuni, aducătoare de mari venituri pentru oieri și țară.

Realizând și respectând toate acestea, izbânda ne va fi asigurată!

Olimpiu I. Barna

Frigul

Iarna își are însușirile ei. Nu prea multe, doară, două. Frigul și zăpada.

Suntem deprinși să zicem, că este frig, când hainele de pe noi, par subțiri, aerului rece sau vântului tăios; când degetele ne amorțesc sau ne ard, de răceală, când facem un lucru.

Frigul, nu este deopotrivă. Vrem să știm cât e de frig? N'avem decât să-l măsurăm.

Măsurarea frigului se face cu *termometrul cu mercur* (argint viu). Argintul viu, cu cât este mai mare frigul, se scriburește mai tare, se strânge mai laolaltă, în țeava unde este pus. Pe țeavă sunt puse gradele, care se citesc deadreptul. Pentru friguri mari de tot, sunt alte termometre.

Apa îngheață la zero grade.

E frig de creapă pietrile! Termometrul, arată 25 până la 30 de grade sub zero. Un astfel de frig a fost uneori în unele părți ale țării.

În Siberia, la Verkhoinisk, aproape în

fiecare iarnă, termometrul se coboară, până la 70 grade sub zero. Acesta e cel mai mare frig de pe pământ.

Omul a căutat să facă și el frig, cu puterile lui, între cei patru pereți ai odăiei.

A reușit, amestecând diferite materiale.

Dacă se amestecă zăpadă cu sare, se capătă un frig de 20 de grade, iar prin amestecarea alor 10 părți zăpadă și 7 părți *clorură de calciu*, măsurătoarea arată 55 de grade frig.

Dacă suflă aer din gură, gura fiind cât mai închisă, aerul iese rece. Așa se răcește mâncarea prea fierbinte. Răcirea aceasta a aerului se întâmplă din cauza destinderii lui.

În acest mod, dar cu ajutorul unor mașini, mașini care au la bază cazul cu aerul din gură, s'a ajuns la cel mai mare frig.

S'a reușit în acest mod să se facă aerul și alte gaze, sub formă de apă. Iată o minune! Aerul să curgă ca apa!? Aceasta se întâmplă la un frig de 195 de grade.

La un frig și mai mare, la 269 grade sub zero, devine curgător ca apa, gazul denumit *helium*, gaz care se folosește la umplerea baloanelor de sburat.

Mai mult, la 272 grade frig, acest gaz, devine tare (solid) asemenea unei pietre.

Oamenii învățați au mers mai departe în cercetările lor. Au voit să ajungă la frigul cel mai mare care poate fi pe pământ vreodată, frig, la care totul este mort, chiar și materia din piatră. Pentru că să se știe că și piatra își are viața ei, nu numai omul, animalele sau plantele. Ori la frigul cel mai mare, *la zero absolut*, moare chiar și viața din piatră. Este o moarte care nu vine liniștită și senină, ci produce spasmi și svârcoliri în materie, care țin un timp oarecare, urmând apoi brusc moartea.

În decursul anului 1936, s'a reușit să se ajungă la 273 și 4 sutimi de grade frig, de către unul numit *Hass*, olandez de neam.

Frigul cel mai mare, la care materia moare de tot, este de 273 și 9 sutimi de grade, punct la care încă nu s'a ajuns, până azi.

Mai sunt doară 5 sutimi de grade numai și cu toate acestea sunt greu să fie ajunse. Dar se vor ajunge nu peste mult!

Între frigul cel mare din natură și frigul la care totul moare, este o mare diferență. Unul este de cel mult 70 de grade sub zero și acesta numai în Siberia și într'un singur loc, iar celalalt de peste 273 de grade.

Pavel B. Glogovețeanu

AVIZ

La Moșia Dr. I. Stoichiția din Roșia de Secaș, se găsesc de vânzare: 12.000 kgr. fân și otavă, un vagon de cartofi și unul sfecă de nutreț — toate de prima calitate.

Doritorii cumpărători se vor adresa administratorului moșiei Alex. Gheorghiu din Roșia de Secaș, jud. T. Mică.

(531) 1—1

Pr. Cornel Papiu. Publicăm cu drag draguța schiță «Din vremuri vechi» și ne-am bucura dacă ne-ați mai trimite, din când în când, astfel de schițe.

Miclea Ioan I. G. T. Abonamentul Dv. achitat până la 31 Dec. 1936.

Turea D. și Bumbu N. Aveți de plătit câte 75 Lei până la 31 Dec. 1936.

Am primit câte 75 Lei dela următorii: Moisa Gavril, G. G. Câmpeanu, Melania Prodancuc, Șuteu Teodor, Pergea Petru, Roșca Ioan I. Irimie, Trăușan Gheorghe, Iosif R. Fucec.

Câte 100 Lei: Ganea Valeriu, Nicolae Moldovan, Todica Moga, Nicolae Gligor, Anton Fărcaș, Ioan Coman, Iugan Macedon, Mărginean Ioan.

Câte 150 Lei: Maria Hurghis, Valeria Bilașiu, Ioan Mărginean, Parohia Saracsău, Eugen Păltinean, Emil Sas, Teodor Irod, N. Noaghiu, Reun. „Imaculata Concepție” Șimleu, Alexandrina Mosora, Of. parohial

Bateriile Anodice

„Dura-Rex-Triple“

RADIOFONIȘTI!

Dacă doriți să aveți pe timpul sărbătorilor Crăciunului o audiție radiofonică perfectă, dacă doriți să petreceți cu plăcere ceasuri întregi cu familia și prietenii Dvs.

Atunci, înlocuiți acumulatorii dela aparatele de radio cu renumitele baterii de încălzire, ultima cucerire a industriei naționale

Dura-optima

Nici o urmă de acid și nici un necaz cu „încărcarea”. Vă economisiți nervii și banii. Odată puse în funcțiune ele lucrează neîntrerupt până la epuizarea enormei lor capacități, asigurând o audiție neturburată, tot timpul și păstrând tensiunea curentului aproape constantă.

Regenerarea la aceste baterii se face prin oxigenul luat din aerul atmosferic, ceea ce le face foarte economice și le dă o durată de funcționare foarte lungă. Sunt de recomandat pentru toate aparatele electrice unde se cere un curent de lungă durată.

Imensa majoritate a publicului consumator, care întrebuintează de luni de zile aceste baterii s'au și grăbit să ne exprime mulțumirea lor. Bateriile se găsesc la toți revânzătorii, iar pentru informațiuni mai detaliate adresați-vă ZUINELOR DURA S. A. Timișoara.

Sighișoara, Parohia Chisdia, Titu Domșia, Ilie Ivan, Nicolae Doras, „Agra“ Viile Apei, V. Muntean, Nicolae Dancea, Toma Suciu, Ionel Albu, Maria Erdős, Câmpian Petru, Adrian Nyerges, Andrea Petru, Sabou Ioan, Pavel Nicolae, Teglaș Ioan Ghica, Veronica Dipșe, Văd. Pop Gavril, Iosif Rusu, Ioan Comes, Valea Iacob.

Adam Giurgiman, Petru Tișil, Of. parohial Căpușul de C., Alexiu Viciu, Brutus Pinteș, Otravă Ioan, Victoria Peteanu, Lucreția Dan, Moise Șandru, Ilie Rusu, Dimitrie Nistor, Moise Popa, Gheorghe Ghrișan, Ioan Dobos, Ștefan Muntean, Andraș Ioan, Eugeniu Anca, Victor Cozma, Mihai Crișan, Ioan Pop, Iulian Adamescu, Ioan Oțoiu, Stanciu Gligor, Căpâlnean Iosif, Curat. bisericăi Nearșova, Iulian Suciu, Ignățiu Sabău, Petru Seleştean, Suci Vasile, Matei Mihai.

Câte 200 Lei: Tiberian Ioan, Ieronim T. Ioica, Petru Marian, Ioan Neamțiu, Ioan Răduț, Petrea P. Gherghelucă, Ilia Bercea, Radu Vasile, Loghin Crișan.

Câte 300 Lei: Victor Socol, Ploață Vasile, Ținege Petru, Traian Erdel, Dr. Iustin Nestor, Achim Pobega, Coptil Zaharie, Of. parohial Nădlac, Micie Ioan I. G. T., Chira Ioan I. I., Rus Gheorghe, Pr. Ioan Mihai, Iosif Cuc America, Sigarteu Teodor, Devian Simion.

Alte sume: Crecean Ilie I. Toma 250; Ștefan Bone America 622; Gheorghe Zait 480; Toașcă Vasile I. Ioan 60; Deac Dumitru 250; Ioan Rusu 80; Tanase Marie 250; Elena Rus 275; George Todoran 50; Nemeș Gavril 90; Ana Bărsan 130; Sântoma Aurel 38; Alexandru Suta 50; Ionaș Radu 275; Ana Todoran America 622; Leon Moldovan 50; Văd. Iulia Luca 50; Pop Ioan 50.

Achim Dragomir 40; Axente Ganga 50; Ioan Stoica 160; Aurel Vișan 250; Homei David 33; Moica Teodor 230; Ilia Virgil 225; Vereș Grigore 500; Sâncrăian Marcu 30; Bandu Nicolae 190; Toderuț Simion 252; Morar Gavril 120; Țalan Teodor 180; Pop Vasile I. D. 250; Sărb Aurel I. N. I. T. 270; Ioan Georgescu 180; Traian Radu 35; Teodor Gheorghe a P. 500; Ioan Pinteș I. I. 40; Ioan Muntean 50; Lupșa Nicolae 40.

Judecătoria mixtă Mediaș secția cf.

Extract din publicațiunea de licitație

No. 2402-1936 cf.

În cererea de executare făcută de urmăritoarea Banca „Albina“ sucursala Mediaș contra urmăritului Cornel Motaș,

Judecătoria a ordonat licitațiunea execuțională în ce privește imobilele situate în orașul Mediaș, circumscripția Tribunalului Târnava-Mare judecătoria mixtă Mediaș, cuprinse în cf. a orașului Mediaș Nr. prot. cf. 1629, Nr. ord. A 1 cu Nr. top. 3844/79 loc de casă în str. Aurel Vlaicu cu întinderea de 180 stj. ptr. în întregime cu valoarea reală de 2000 lei redus cu 25% cu prețul de strigare de 1500 lei, Nr. ord. A 2 cu Nr. top. 3844/78 loc de casă în str. Aurel Vlaicu cu întinderea de 180 stj. ptr. cu valoarea reală de 2000 lei redusă cu 25% cu prețul de strigare de 1500 lei pentru încasarea creanței de 24.000 lei capital și accesorii.

Licitațiunea se va ține în ziua de 12 Ianuarie anul 1937 ora 10 în localul oficial a Judecătoria mixtă Mediaș secția cf. camera Nr. 11.

Imobilele ce vor fi licitate nu pot fi vândute pe un preț mai mic de prețul de strigare.

Cei cari doresc să liciteze sunt dator să depoziteze la delegatul judecătoresc 10% din prețul de strigare drept garanție, în numerar și să semneze condițiunile de licitație (§ 147, 150, 170, legea LX 1881; § 21 legea LX 1908).

Dacă nimeni nu oferă mai mult, cel care a oferit pentru imobil un preț mai urcat decât cel de strigare este dator să întregască imediat garanția — fixată conform procentului prețului de strigare — la aceeași parte procentuală a prețului ce a oferit. (§ 25 XLI. 1908).

Dat în Mediaș la 16 Octomvrie 1936.

ss. Dr. J. ROTH, judecător

(529) 1—1

ss. JOS. ELEKES, dir. cf.

AVIZ

Cameras mobilată de închiriat pentru o profesoară.

Adresa la ziar.

(530) 1—1

Judecătoria mixtă Mediaș secția cf.

Nr. 2281—1936 cf.

Extract din publicațiunea de licitație

În cererea de executare făcută de urmăritoarea Ecaterina Lutsch contra urmăritului Simion Gunesch, Judecătoria a ordonat licitațiunea execuțională în ce privește imobilele situate în comuna Șoala circumscripția Tribunalului Târnava-Mare, a Judecătoria mixtă Mediaș, cuprinse în cf. a comunei Șoala:

Nr. prot. cf.	Nr. de ord.	Nr. top.	Ramura de cultură	Postata unde este situat imobilul	Suprafața		Ce porțiune se vinde	Valoare reală Lei	Redusă cu	Prețul de strigare Lei
					jugh.	stj.				
140	50	438	grădină	în intravilan	—	468	în întreg.	40	25%	30
"	59	3777	arător	Staperdenberg	—	96	"	10	"	8
"	64	3893	vie	"	—	274	"	20	"	15
"	67	577/2	grădină	în intravilan	—	193	"	20	"	15
"	68	577/3	"	"	—	100	"	10	"	8
"	69	1987/3	pășune	Konbergabseite	—	825	"	100	"	75
"	70	1988/1	arător	"	—	120	"	100	"	75
"	71	1989/1	pășune	"	—	1390	"	200	"	150
"	72	1990/1	"	"	—	1192	"	100	"	75
"	73	1991/3	arător	"	—	275	"	200	"	150
"	74	1992/3	pășune	"	—	61	"	10	"	8
"	75	1993/3	neproduc.	"	1	110	"	100	"	75
"	76	2086/2	arător	"	1	1033	"	400	"	300
"	78	3605/1	"	Staperdenberg	—	51	"	10	"	8
1105	2	440	grădină	în intravilan	—	19	1/2 parte	10	"	8
"	3	1536/3	fânașiu	Kandorf	—	942	"	200	"	150
152	15	1410	"	"	—	202	1/8	"	"	"
"	"	1411	arător	"	—	186	"	"	"	"
"	"	1412	fânașiu	"	—	242	"	50	"	38
"	"	2	pășune	"	—	892	"	"	"	"
1242	2	1256	fânașiu	"	—	1007	1/4	100	"	75
1243	"	1090	"	"	—	460	1/8	"	"	"
"	"	1091	pășune	"	—	428	"	220	"	165
"	"	1092	fânașiu	"	—	148	"	"	"	"

pentru încasarea creanței de 27.500 lei, capital și accesorii.

Licitațiunea se va ține în ziua de 19 Ianuarie 1937 ora 10 la casa comunală a comunei Șoala.

Imobilele ce vor fi licitate nu pot fi vândute pe un preț mai mic de prețul de strigare.

Cei cari doresc să liciteze sunt dator să depoziteze la delegatul judecătoresc 10% din prețul de strigare drept garanție, în numerar și să semneze condițiunile de licitație (§ 147, 150, 170, legea LX. 1881; § 21, legea LX. 1908).

Dacă nimeni nu oferă mai mult, cel care a oferit pentru imobil un preț mai urcat decât cel de strigare este dator să întregască imediat garanția — fixată conform procentului prețului de strigare — la aceeași parte procentuală a prețului ce a oferit. (§ 25 XLI. 1908).

Dat în Mediaș, la 30 Septemvrie 1936.

(528) 1—1

ss. T. TEODORESCU, judecător

A apărut!

A apărut!

Calendarul dela Blaj pe 1937

care cuprinde, pe lângă toate celea ce se cer dela un calendar, și nelipsitul *Indreptar bisericesc* pentru cantori și preoți, cu tipicul tuturor duminicilor și sărbătorilor de peste an.

Apoi o bogată parte pentru „*Învățătură și petrecere*“ cu îndemnuri creștinești, sfaturi folositoare la toate trebuințele, povestiri, poezii, glume și numeroase chipuri din țară și din toată lumea.

Mai ieftin ca totdeauna!

În acest an, plin de necazuri și de poveri, am ținut seamă de lipsa de bani a cetitorilor și am statorit prețul calendarului popular, la **12 Lei exemplarul**. Cine-l cere prin poștă va mai trimite doi Lei pentru spese. Și omul cel mai necăjit poate rupe dela necazurile sale un preț așa de neînsemnat. Calendarul anului acesta e cu mult mai bogat decât în alți ani, și cu mai multe chipuri.

Pe așteptare, nu putem trimite calendare!

Cine dorește să aibă calendar frumos și ieftin, să ceară dela **Redacția și Administrația „Unirea Poporului“**, Calendarul dela Blaj, care-i prietenul cel mai bun al fiecărui creștin.